

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

MÉRLETÉSEK:

6-hatású petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomatás ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, október 31.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérezik: A néppárt és a választások.
A trónörökös házassága.
Thuan herceg életfogytiglami fogságra ítélve.
Körber miniszterelnök, az osztrák és a magyar ipar.
Felrobbant vegyészeti gyár.
A szénások garázdálkodnak.
A Vadróssa üngyilkossága.
Állami sertéstelep Aradon.
Lónyay grófné — hercegnő.
A főispáni beiktató.
A cigányok bolondja.
Tárcsa: Katona-történet. Irta: G. J.
Regény-Csarnok: A kétlelkű ember. Irta: Groller Balduin.

A néppárt és a választások.

Budapest, október 30.

Sokat lehetne vitatkozni a felett, származott-e a népre valamikor üdvös és hasznos dolog a mágnásoknak a papsággal való szövetkezéséből? De nem megyünk szándékosan bele ennek a kérdésnek a fejtegetésébe, nehogy egy szemérményre is félreértessünk. Maradjunk ennél a szövetkezésnél, a mely papok és mágnások kézfogásából keletkezett, a mely magát néppártnak nevezi ugyanazon a jusszon, a milyen alapon, hogy analógiát hozunk fel, — a legutóbb megalakult veterán egyesület „első harcos-egylet”-nek nevezi magát, miután már 30 és egynéhány ilyen egyesület fennáll. Nem is az a célja a néppártnak — hiszen tisztában van ezzel már elejétől fogva — hogy a népért te-

gyen valamit. Czégér kellett és czégérnek jól választották a címet. Azaz, hogy még csak nem is választották, hanem egyszerűen lefordították a németországi és osztrák „volksparthei” elnevezést és azóta — mintegy 5 éve már — boldogítják a népet ott, a hol éppen szerencsés talajra bukkantak a sok maszlag számára.

Tény az, hogy a párt vezetősége buzgón mozgolódott, agilitása egyszerűen csodás és méltán példát vehetnének tőlük a többi politikai pártok, mert azt mindenestre eltanulhatják, hogy miként kell az érintkezést fenntartani a választókkal, miként kell propagandát csinálni és hogyan kell érdeklődést kelteni egy politikai párt és annak egyes tagjai iránt.

A néppárt munkája tehát vigan és serényen folyt, munkálta a földet és szórta a magot, csak meleg esőt kellett kapnia, hogy fáradsága gyümölcseit leszedhesse és úgy arasson, a miként vetett.

A termékeny eső helyett azonban fagy és dér lepte el a megszántott, bevetett földet és e miatt lefagyott a termés. Nagyon kis dolog történt ugyanis. Epen csak hogy elszámította magát a néppárt.

Az utolsó évben sehogysem kedvezett a szerencse a néppárti eszméknek. A józan nép megunt az ámitásokat is, de megkülönböztetően azt tapasztalta, hogy a szabadelvű kormányzat nem fenyeget ám semmit, sem a felekezeteiket, sem a népet, sőt hogy egyik üdvös intézkedés a másikat követi éppen a nép érdekében. Ezért aztán nem hisz az agitálóknak, bár-

mily zengetesen is énekel elő nekik jó Kálmán Károly.

Néppárték tehát bajban vannak. Egyik kudarcz a másik után éri őket és ezeket ők el sem titkolják, sőt ország-világ gunczajára még ki is kürtölik naiv, szánalmas módon.

Jeremiádaikat csak legutóbb adta közre a parlamentben Molnár János expártvezér. Es ezek a siralmak valóban jellemzők nemesak a szónokra, hanem az egész pártra és helyzetére. Fáj nekik, hogy a lépre nem ragad senki. Jajveszékelnék, hogy az égre is, segítsen rajtuk Széll Kálmán, mert ha nem fogja pártjukat, úgy ők elvesznek, elpusztulnak, de ők nem hagyják magukat és jaj Széll Kálmánnak és az egész szabadelvű pártnak, ha veszni hagyják őket. Így jajgatnak ők fenyegetőzve és ily hangon irnak az újságjaik is.

Ez a jajveszékélés és fenyegetőzés mindent megmond és mindent megmagyaráz. Jól látják ők, hogy hasztalan volt minden agilitásuk és minden fáradságuk, a választások óriási kudarczczal fenyegetik őket. Az elpusztulás réme ijeszti őket s ezért ágálnak, ezért kapkodnak.

És nem okoz nekik örömet és megnyugvást az, hogy az új törvény tiszta választást rendel és pressziót nem enged, hanem az fáj nekik, hogy igenis küzdeni fog ellenük a szabadelvűpárt az elvek és eszmék, az igazság és okosság fegyvereivel és nem riasztja ezt vissza sem a jajveszékélés, sem a fenyegetés.

Gyorsan eljutottak tehát a véghez és

TÁRCZA.

Katona-történet.

Irta: G. I.

Bártfai főhadnagy éppen azzal mulatta magát, hogy egy gyufával a bajuszának egyes szálait dugdosta a bajusz kötője alá, mikor belépett a levélhordó s a hozott leveleket letette az asztalra. A főhadnagy oda sem nézett, hanem mikor az immár engedelmes bajuszsálak jól viselték magukat, hanyagul kezdte bontogatni a posta-küldeményeket. Aztán fölvette az attiláját és leült az asztalhoz, rágyújtott egy cigarettára és elkezdett halkán füttyörészni.

Egy illatos ansichts-kártya akadt a kezébe, melyet helyben adtak fel. Két szőke lányfej volt rajta és imáandó orthografiával, szeretetreméltó gummizásokkal egy kis dal lekottázva Aláírva: „két szőke bakfis.”

Bártfai felállott, levette a bajuszkötőjét és az ablakhoz ment, mert a szemben levő kis menyecske ép e pillanatban hajlott ki az ablakon, annak pedig nem mulasztotta el, hogy jó reggelt ne kívánjon.

Mert Machnak a stratégiai bakivése Ulm-nál, vagy a Sirtori hadosztály eltévedése nem is közelítik meg azt az égbekiáltó vétket, a mit ő a köszönés elmulasztásával elkövetett volna.

S mert az asszony már eltűnt a legsötétebb háttérben, Bártfai újra munkához látott, miközben egy új cigarettát gyújtott meg. Egy francia kuplét dudolt, jobbszemöldökét felhuzta és mosolyogva tündődött a két szőke bakfis kiletén. Próbált összeránczolt homlokkal is gondolkodni, de a dolog sehogy sem ment.

A „két szőke bakfis” aggodalommal intette a főhadnagyt, hogy óvakodjék az asszonyi Judás csókától, miként a poklok ördögétől, mivelhogy igazán és hűséggel szeretni csak a bakfisok tudnak.

— Kik lehetnek a gyerekek, kérdezte magától Bártfai és megivott egy pohár szód: vizet, mivel reggel öt óraker még a Royalban vitatkozott Kálmán főhadnaggyal, hogy egy pezsgős üveget nem lehetne egy pusztá kézzel eltörni. Kálmán báró nem engedett, megkísérelte — és sikerült. Az üveg eltört, a pezsgő elfolyt, de vele folyt a főhadnagy szép piros vére is, úgy kellett kocsin elszállítani Bankai doktorhoz, hogy összevarrja a kezét.

Kálmán főhadnagy egész idő alatt azon szörnyűséges lehetőségen tapelődött, hogy, aligha kimehet holnap Zsukra, mert nem tud keztyüt huzni. Kérte is a doktort, hogy varja vékony czérnával a kezét, hogy rámenjen a keztyű.

Bártfai aztán tovább bontogatta a leveleket, mert sehogy sem tudta kisűtni, hogy kik azok a „gyerekek”. Nála ugyan körül-belül

ötven szőke leány van előjegyzésben, de biztosan tudja, hogy azok közül egyik sem írta.

Most egy nagy kék koutvertre kerül a sor. Savanyu arczczal vágta fel azt a főhadnagy és remegő kezekkel bontotta fel a levelet. Gurkensaft szabó küldte el a számlát szives átvizsgálás végett, mivel könyveit rendezte és biztosan elvárja, hogy a nagyságos ur egy nagyobb összeget küldeni sziveskedik. A számla különben 573 forint és 12 krajczár.

A főhadnagy széttepte a levelet, és ropant erősen felfogadta, hogy többet nem mulat, úgy fog élni, mint egy medve mátol fogva, naponta legalább két órán át dolgozik egy nagyszabású munkán, melyet biztosan fog a párisi Revue is közölni, az „Armeblatt” hallatlanul díjazni fogja stb. A címle lesz: A kezdeményező telterő a transzváli háboruban. — Aztán sóhajtván kötötte fel a kardját és elindult hangulatot gyűjteni munkájához.

Közben találkozott Révy hadnaggyal, a kivel együtt végezte a morva-fehértemplomi lovaskadét iskolát. Ez a Révy csak azért hadnagy, mivel holmi kis csiny miatt egy évre preterálták. Ez a csiny pedig abban állott, hogy egy éjszaka éjjelutáni hangulatban két finánczot megvert, mert csak első hallásra, a hogy velük véletlenül az utcán találkozott, nem tudták a nevé elmondani. Pedig milyen könnyű: lovag Szvilnosbrinczai, krpójlei és

ez talán fájdalmas dolog, de hogy senki sem ijed meg fenyegetéseiktől, sőt nem is sajnálja őket senki, ez már igazán tragikum.

Saturnus.

A trónörökös házassága.

(A képviselőház üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 30.

Régen volt olyan érdekes ülése a képviselőháznak, mint ma. A terem már jóval az ülés előtt majdnem egészen megtelt és különösen a szélbali padokat lepték el sűrűn a függetlenségi párt tagjai. Ott ültek Ugron Gábor és Polónyi Géza is, a kik, mintha semmisen történt volna, helyeselték egyhangulag Kossuth Ferencz beszédének egyes passzusait.

Alig fejezte be az előadó rövid beszédét, élénk mozgás között állott fel Kossuth Ferencz és pártja zajos tetszése közepette bizonyítgatta történelmi fejtegetések során, hogy a magyar közjog csak egy törvényes feleséget ismer és a magyar király törvényes gyermekei trónutódlási joggal is bírnak.

Kossuth beszédét Pichler kaviárral iparkodott fűszerezni, a mi többször zajos derűtséget keltett.

Kossuth beszéde után 5 percz szünet volt.

Ezután Zichy János gróf beszélt röviden a néppárt nevében. Csupán azt akarta, hogy a Szilágyi Dezső által szövegezett igazságügyi jelentést vegye be a Ház a javaslatba, a mi némi derűtséget keltett. Ez a jelentés különben azt bizonyítja, hogy a pragmatika szankció a magyar trónutódlásra az osztrák törvényektől eltérő utódlási jogot ismer.

Holló Lajos a házi törvények becikkelyezését követelte, majd Marossy Béla, a fiatal Kossuth-párti honatya igyekezett érvelni a javaslat ellen. Végül egy kis házi zivatar következett.

Részletes tudósításunk itt következik:

Az előadói javaslat.

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor miniszterek.

Az ülés megnyitása után az elnök több jelentéktelen irományt mutatott be.

Következett a napirend szerint a trónörök-

kös házassági nyilatkozatának becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Engelmayer József előadó ismerteti a pragmatika szankciónak idevágó intézkedéseit és fejtegeti, hogy a trónörökös nyilatkozata az 1723. törvényeknek és a házi törvényeknek egyaránt megfelel. A magyar közjog teljes respektálásával történt a javaslat megszövegezése s ezért is kéri ennek elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

A függetlenségi párt álláspontja.

Kossuth Ferencz: A magyar közjognak egyáltalán nem felel meg a jelen törvényjavaslat. (Helyeslés.) Mindenekelőtt azt fejtegeti, hogy ha a pragmatika szankciót meg nem alkotják, a Habsburg-háznak már nem lett volna uralkodói joga. Újabb jogokat szereztek tehát, a mi Magyarországon a nyakas kuruczok és főurak megpuhításával járt. Példákat sorol fel, miként szereztek meg a magyarság hozzájárulását. Most is újabb jogokkal akarják megtoldani a pragmatika szankciót s azért volt szükséges a javaslat beterjesztése. (Tetszés a szélbalon.)

Azt mondják, hogy a házasság nem egyenrangú. Az a kérdés csupán, hogy törvényes-e, mert a magyar közjog törvényes feleségek között különbséget nem ismer. (Zajos helyeslés a szélbalon.) Az egyenrangúságot a magyar közjog nem ismeri. (Tetszés.) A jelen javaslat új feltételhez köti a trónöröklési jogot, a mi ellen tiltakozik, (Tetszés) mert nem gyökerezik az eddigi törvényekben, amelyek csak egyféle törvényes feleséget ismernek.

Pichler Győző: A főherceg a háremeit is törvénybe iktathatja. (Derűtség.)

Kossuth: A magyar közjogba nem lehet és nem szabad becsempészni a morganatikus házasságot. Különben is maga az egyenrangúság kérdése is elasztikus. Ime, egyenrangú-e az a herceg, a ki olyan családból származik, a ki már 8—900 év óta uralkodik, azzal a herceggel, a kinek őse még 100 év előtt egyszerű paraszt földműves volt?

Polónyi: Disznópásztor! (Derűtség.)

Kossuth: Maradjunk csak a földmivesnél, a mi különben igen tisztességes foglalkozás. A magyar királyok nem is ismerték az egyenrangúságot. Hiszen Nagy Lajos királyunk Podromatics bosnyák bán csodaszép leányát, Erzsébetet jegyezte el, holott a bosnyák bán Nagy Lajos hűbérese volt. A főherceg semmi esetre sem mondhatott le tehát a felesége jogairól, még kevésbé a menyasszonyáéról. (Zajos helyeslés a szélbalon.)

Pichler Győző: Még vissza is mehetett volna a párti! (Általános zajos derűtség.)

Kossuth: Ezután azt bizonyítja, hogy a trónörökös születendő gyermekeinek a jogairól sem mondhatott le. Az 1723. törvényzettek

nem is beszélnek főhercegi trónörökösökről, hanem csupán főhercegi utódokról beszélnek, a mi nagy különbség, mert ha az ugynevezett főhercegi ágak kihalnak, a törvényes utódok igenis örökösödési joggal bírnának e javaslat nélkül. Tiltakozik tehát mindezek után az ellen, hogy a magyar király felesége ne lehessen királynő és tiltakozik az ellen, hogy törvényes gyermekei trónutódlási joggal ne bírhassanak, de tiltakozik az ellen is, hogy a király akarata előre letiltassék. (Zajos helyeslés a szélbalon.) Ez ellen egész pártja a legerélyesebben állást foglal, ez ellen küzd és ez ellen ismételtelen tiltakozik. A javaslatot nem fogadja el. (Zajos helyeslés és éljenzés a szélbalon. Számosan üdvözlök.)

Felkiáltások: 5 percz! 5 percz!

Az elnök az ülést felfüggeszti.

A többi szónok.

Szünet után.

Zichy János gróf: Hozzájárul az igazságügyi bizottság jelentéséhez és annak szó szerinti szövegét a javaslatba felvételni kéri. (Helyeslés és derűtség a néppárton.)

Rakovszky István: Ezt a többségnek is meg kell szavazni!

Holló Lajos hozzájárul Kossuth érveire. Azt kívánja, hogy a házi törvényt terjeszsze a kormány a képviselőház elé becikkelyezés végett, hogy így a trónöröklés rendje világos legyen. Pártja nevében határozati javaslatot terjeszt be, a mely szerint a Ház a törvényjavaslatot mindaddig ne tárgyalja, míg az abban hivatkozott házi törvényeket a kormány a Ház elé nem terjeszti esetleges becikkelyezés végett. (Helyeslés az Ugron párton.)

Mezőssy Béla: Azt bizonyítja, hogy a házi szabályok reánk semmi érvénynyel sem bírnak. Ez a javaslat a törvényes királynőt morganatikus hölgygé alacsonyítja le. (Élénk tetszés a szélbalon.) Az a kérdés most már, hogy mi bir nagyobb hatálylyal: a Habsburgok családi törvénye, vagy a magyar közjog? A szentesített törvényeket még a király sem változtathatja meg egyoldalulag. (Zajos helyeslés a szélbalon.) Zsigmond király Czillej Borbanat, tehát nem egyrangú nőt vett nőül, mégis nemcsak királynő volt, de a császári koronával is megkoronázták. Miért ne lehetne megkoronázni Ferencz Ferdinánd nejét. (Élénk tetszés a szélbalon.) Mi lesz hát Chotek grófnő, ha nem királynő?

Barabás Béla: Paradicsomot főz. (Derűtség.)

Mezőssy: Nagy fájdalommal temettük el királynénkat, de még sokkal fájdalmasabb volna, ha a jövő királyunk feleségét, az eleven királynőt élve tennők a sirba. (Hosszas, zajos éljenzés a szélbalon.) A javaslatot nem fogadja el. (Éljenzés.)

dziedici Révy Boleszlav. Hogy a „Révy“ mi módon került oda, ő maga sem tudta megmagyarázni.

Az egymást rég nem látott két jó barát aztán but, bánatot és Gurkensaftot feledve szaladgált körül a főtéren, és nem tudom aztán, hogy mi történt velök, a rossz nyelvek azt mondják, hogy Bártfai hajnali öt órakor kigombolt attilával, hajadonfőn szavalta az „Örültet“ a sétatér elején, Révy pedig egy öreg petrezselymes kofának magarázgatta, a „menet-échnig-nier“-ket a német-francia háboruban. Harmadiknak Kálmán báró állott mellettük, és moncliját — melyből az üveg kitört, — szemén szorongatva egy gázlámpához dőlve feddette a másik két tisztet.

— Be vagytok rugva gyerekek, — be vagytok!

Azt is mondják a rossz nyelvek, hogy másnap Révynek egy távirat folytán azonnal vissza kellett utazni állomás helyére, a másik két jó barát egy néhány napi „gondolkodási időt“ kapott a transzváli háboruban nyilvánuló kezdeményező tetterőhöz . . .

. . . Akkor, mikor Bártfai a leveleit bontogatta, egy édes kis szőke bakfis azzal mulattatta magát a harmadik ház szalonjában, hogy az asztalt körülpolkázgatva énekelte: „bakfis szerelme olyan hő, — úgy szeretni nem tud más, — de az asszony mind hűtelen, — mert az asszony mind Judás!“

— Hallgatsz el te gyerek, — kiáltott a

Gyurkovics mamák legkedvesebbje, mikor véletlenül belépett.

— Dehogy hallgatok! — felelt a kis Éva . . .

— Fogd be a szádad!

— Mama engem mindig bánt, — jól van, ha nem engedi, hogy jókedvem legyen, tudok én sirni is!

S azzal olyan keserves nótát rendezett, hogy becsületére vált volna nyolczhónapos korában is.

De, mikor a mama a sirástól duruzsolva megszökött, kiderült a nap a szépséges szép szemek mögött, s a kis Lili ismét neki fogott a dalolásnak.

Aztán, szépen megfésülködött, felöltözött a legújabb ruhájába és kinézett az ablakon. Sokáig nem kellett várakozni, mert jött már a kit várt, egy másik kis szőke bakfis, az aranyhaju Jolánka.

Aztán körülszaladták ők is a főteret és arról beszélgettek, hogy a Juliska kisasszonynak mennyire le van taposva a cipője sarka. Lili azt állította, hogy a bal, Jolán pedig azt, hogy a jobb. Már-már összekaptak, mikor egyszer csak sarkantyupengetést hallanak.

— Né! — lökte oldalba Lili a másik lánykát.

— Jaj! Milyen szemtelenek — válaszolt Jolánka, mikor a két tiszt mellett elhaladtak. Alig néztek ránk.

— Vajjon megkapta már Bártfai az ansichts-kártyát.

— Hogy ne! én meglestem, mikor a levélhordó bement abba a házba. Aztán hozzánk jött és megkérdeztem tőle, hogy mit vitt, kinek vitt. — Aztán megmondta hogy Bártfainak vitt egy helybeli ansichts kártyát meg egy csomó levelet.

Sajátságos az, hogy az emberek sokszor, igen sokszor alig adnak valamit a kis dolgokra. Pedig sok, sok nagy veszedelem kikerülhetne volna, ha az apró dolgokat nem hagynák figyelmen kívül az emberek . . . Volt egyszer egy hosszú és öldöklő háboru, nem is olyan régen, ezt egy néhány udvariatlan szó idézte elő.

S ki tudja, ha az az első porszem eltörtültetnék, talán semmi sem történt volna. Egy kis karczolás van a kezeden, rá sem figyelsz. Jó egy parányi rovar megcsipi. És a kicsiny seb nő, megmérgeződik, vérmérgezést kapsz, behalsz S hogy az a kis karczolást bekötetted volna? . . .

Bártfai főhadnagy már el is feledte, hogy az ősszel egy kis anonim levélkét kapott. Pár napig gondolkodott, hogy kik irhatták azt az ibolya illatu ansichts kártyát, de aztán elfeledte az egészet.

Történt aztán egyszer, hogy Kálmán bárónak, meg Révy hadnagynak szomorú kötelességet kellett teljesíteni. (Révyt u. i. időközben áthelyezték, immár ötödik állomásra három évi tiszteskedése óta.)

Valami kis kávéházi összekocczanás volt az oka a dolognak. Bártfai állított valamit, mire Gárdai (főispáni titkár, a még mindig

Őszi zápor.

Rátkay László: T. Ház (Óriási nagy zaj a szélbalon.)

Barabás: Hát, tulról senki sem beszél! (Nagy zaj.)

Polónyi: Így nem lehet vitatkozni!

Rakovszky: Ez nem járja! Miért nem beszélnek?

Leszkay: Szégyellik magukat. (Nagy zaj.)

Rátkay: Miután hosszabban akar szólni, nap kívánja beszédét elmondani. (Helyes a szélbalon. (Nagy zaj.)

— Halljuk Szilágyit?

— Miért nem beszélnek a hivek? — kiáltások.

Szell Kálmán: Mindenki akkor beszél, a mikor neki tetszik! (Helyeslés jobbról.) De az időre való tekintettel hozzájárul Rátkay kéréséhez, hogy a vitát holnap folytassák.

Az ülés 1/2-kor véget ér.

TÁVIRATOK.

Az udvar köréből.

Bécs, október 30. Frigyes főherceg ma innen visszautazott Pozsonyba. Izabella főhercegnő és leányai Mária Krisztina és Mária Anna főhercegnők holnap utaznak Pozsonyba.

Meggzúnt sztrájk.

New-York, október 30. A köszémbányák legnagyobb részében ismét megkezdődött a munka. Csak néhány helyen sztrájkolnak még a munkások.

A Hilsner-pör tárgyalása.

Pisek, október 30. Ma sorra került Hilsner anyjának és testvérének kihallgatása. Az első tanu, Sedlak polnai városi képviselő azt mondja, hogy Hruza Agnes meggyilkolása miatt a gyanu mindjárt Hilsnerre irányult. Mikor a csendőrsvezető házmotózást végzett Hilsnernél, a tanu semmi gyanusat nem talált. Az a három tegény, a kikkel Hilsner a Katalin-hegyen volt, azt mondta, hogy Hilsner nem ment velők haza, hanem a brezinai erdőbe ment. Két nappal rá a gyilkosság színhelyére vezették Hilsnert, de új dolgot nem lehetett konstatálni. Másnap Hilsner

remek Barsi Margit férje) visszaszólt. Bártfai védte álláspontját, de sehogysem tudtak kiegyezkedni. Végre is, hogy a skandalumot elkerüljék, Bártfai a Révyék tanácsára ingerülten távozott.

A mint elment, Gárdai is csakhamar ott hagyta a kávéházat. A tiszték a sajnálatos incidens tárgyalta. A hevesvérű Révy ki is nyilatkozta, hogy ő bizony nem uralkodott volna magán annyira, mint Bártfai... Mert hiszen nem is volt ok a civódásra.

— Persze, hogy nem, hisz Gárdai ki sem hagyta beszélni Lajost!

— Pedig teljesen józan volt!

— Tudja az ég; oly haszontalanság miatt annyira összeveszni! Szegény Lajos, csak valami ne történjék vele!

— Azt mondják, Gárdai jó lövő!

— Aztán a bécsi vivó versenyen tavaly aranyérmet nyert... Ha ugyan lesz folytatása a lövöldözésnek: — tette hozzá Sweinitz kapitány elgondolkozva.

— Hja! Cherche la femme!... jegyzé meg Kálmán báró fanyar arccal, miközben a fizető pinczérnek csengett.

Kérdően bámultak rá a többiek, de a témát nem folytathatták, mert hirtelen belépett a tábornok s egyenesen az ő asztaluknak tartott.

... Rövid história.

Harmadnap meg volt a párbaj. Gárdai második golyója Bártfainak mellébe hatolt.

ruhái eltűntek egy drapszinü nadrág kivételével, a melyet a tanu most határozottan föl ismer. Azután letartóztatták Hilsnert.

Franciaország Berlinben.

Páris, október 30. Az Eclair szerint Németországgal való megegyezés után Bourgeois-t fogják kinevezni Franciaország berlini nagykövetévé.

Ujabb karlista-csapat.

Madrid, október 30. Icuadaban 20 főnyi karlista banda bukkant föl. Don Carlos képviselője kijelenti, hogy ő nem adott parancsot ilyen bandák alakítására. A belügyminiszter azt mondja, hogy a bandák föllépése tözsdemanóverre vezetendő vissza.

A vas-kartell.

Bécs, október 30. A prágai vasipar részvénytársaság közgyűlésén Kestranek központi igazgató egy részvényes kérdésére kijelentette, hogy az igazgatóság a kartell-kérdését tisztán belső üzleti ügynek tekinti, mint bármely más üzleti kérdést s ennél fogva nem tartja szükségesnek, hogy ezt a dolgot nyilvánosan tárgyalják. Az igazgatóság, mint minden más üzleti kérdésben, ebben is meg fogja óvni a vállalat érdekeit. Egy másik részvényesnek a kérdésére kijelentette Wanniek, az igazgatótanács elnöke, hogy ugyanugy vélekedik erről a dologról, mint Kestranek. A mi a prágai vasipar-részvények árfolyamának hanyatlását illeti, ez nem a kartell dolgával, hanem a nemzetközi vaspiac általános helyzetével függ össze.

Thuan herceg

életfogytiglani fogságra ítélve.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 30.

Ha hinni lehet a kínai lapok jelentéseinek, ami eddig kétséges dolog volt, most már befejezett ténynek tekinthető: a béketárgyalások kezdetüket vették és simán folynak. Sőt mi több, ezek a lapok a békeföltételeket is közlik már, melyeket az európai államok követői el is fogadtak.

A békeföltételeknek egyik legérdekesebb pontja az, mely Tuan hercegnek életfogytiglani fogságra való ítéletéről szól. Csak úgy remélik a teljes béke helyreállítását, ha a szerencsétlen herceget el teszik láb

Beszállították a kórházba, hol a halál megváltotta szenvedéseitől, a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

Gyönyörű temetése volt.

A temető bejáratánál, meg a sirnál egy-egy cigány-banda játszotta a legkedvesebb nótáit a szegény fiúnak, a „kék nefelejcsét“, meg a „fecske madár“ dalt...

Azt mondják, hogy mikor a disztűzet Kálmán főhadnagy elvezényelte, a sir mellett két szőke lányka keserves zokogásba tört ki. Az egyik (nagyon hasonlított Hetty Lilikéhez, de a nagy tömegben nem lehetett jól megismerni) legutoljára távozott el a sirtól és magával vitt egy néhány virágocskát a koszorukról. Azt is mondják, hogy arról a fekete szalagokról egy levelet sem tépett.

En nem tudtam ott lenni szegény fiúnak a temetésén, mert az ingóságait rendeztem lakásán. — Kezembe ötlött többek közt egy ibolyaporos levélke, melyen „két szőke bakfis“ óva inti Bártfait az asszonyi csókoktól, mert őszintén csak a „bakfisok“ tudnak szeretni.

Tágranyilt szemekkel bámultam a két sorocskát. — Majd egy pár könnyecpet töröltem ki szememből és sóhajtván tettem el azt a kis intő levélkét emlékül szerencsétlen barátomtól.

Most is meg van, féltve őrzöm záros fiókomban.

alól. Akkor a császár is visszatérhet Pekingbe, természetesen állandó idegen védőőrséggel.

Mai sürgönyeink a következők:

Páris, október 30.

A Havas-ügynökség jelenti Pekingből: A követek folytatták tanácskozásukat, hogy megegyezésre jussanak a Kinának teendő föltételekre nézve. A tanácskozás alapjául az elvben elfogadott francia javaslatok szolgálnak. Az osztrák-magyar követ ideérkezett. Egy század francia katonaság, a melyet Pekingtől nyugatra küldtek ki egy napi járásnyira, hogy a környéket az ellenségtől megtisztítsák, azt jelenti, hogy utközben a boxerek zaklatták. A csapat nyolcz boxert megölt, egyet elfogott és egy golyószórót zsákmányolt. A Pekingből Paotingfuba ment nemzetközi hadoszlop visszatér és az utjába eső falvakat megtisztítja a lázadóktól. A fegyveres lakosságot megbüntetik, fegyvereit elveszik és megsemmisítik. Li-Hung-Csang értesítette a követségeket, hogy Ju-Hszien megmérgezte magát.

London, október 30.

Pekingből jelentik az itteni lapoknak 27-iki kelettel: A pekingi németek nagyon szigorúan bíznak azokkal a kínaiakkal, a kiket avval gyanusítanak, hogy a boxerekhez tartoznak. Sommás elítélések igen gyakoriak. A foglyoknak, ha bűnösségük bebizonyult, már csak rövid határidőt engednek. Egy napon 14 boxert végeztek ki.

Washington, október 30.

Hay külügyminiszter tegnap délután küldte el a választ a német-angol egyezményre vonatkozó német és angol jegyzékre. A választ csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha már Londonban és Berlinben át lesz adva.

Pétervár, október 30.

A vezérkar mai jelentése szerint Waldersee gróf október 24-én indul Tiencinből Pekingbe. Az oroszok, akik a tiencin-pekingi vasutat megszállva tartják, katonai tisztelegéssel fogadták, amiért köszönetet mondott Lenevics tábornoknak.

London, október 30.

A Daily News-nak jelentik Sanghaiból: Kínai lapok jelentése szerint a béketárgyalások simán folynak. Ezek a lapok már a békeföltételeket is közlik, amelyek állítólag a következők: Négy millió taelnyi kártérítés, a tea-vámoknak és a likkin-jövedéknek idegenek által való kezelése, Tuan hercegnek életfogytiglani fogságra ítétele, a császár visszatérése Pekingbe állandó idegen védőőrséggel, korlátlan lakásjog az idegenek számára és a Kina számára való fegyvervásárlás tiltása, Li-Hung-Csang állítólag elfogadhatóknak nyilvánította ezeket a föltételeket.

London, október 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből 28-iki kelettel: Azaz expedíció, amely e hó 23-án innen Hszianghoba és Paotiba ment, ma visszatért ide, anélkül, hogy harcra került volna a dolog. Paoti mellett, mint jelentették, 4000 boxer volt, de az expedíció közeledtére szétesztáltak. Itt attól tartanak, hogy minden expedíció, amelyet a boxerek ellen vezetnek, hiábavalónak bizonyul, mert a boxerek, noha a benszült keresztényeket épp úgy üldözik, mint annak előtte, rögtön szétesztanak és elrejtik fegyvereiket, amint idegen csapatok közeledéséről értesülnek.

Gaselee tábornok jelenti Paotingfuból 24-iki kelettel: Waldersee gróf rendeletére az angol csapatok visszatérnek Pekingbe és Tiencinbe, ahová november 6-án érkeznek s ahol a német és olasz csapatokkal együtt fognak operálni. A Pekingbe visszatérő csapatok három párhuzamos vonalban mennek, hogy az utjukba kerülő boxereket elfogják. Richardson tábornok vezeti a főhadoszlopot. A Campbell tábornok parancsnoksága alatt álló csapatok különös sietség

nélkül a folyó jobb partja mentén térnek vissza Tiencinbe. Ezek a csapatok is boxereket nyomoznak. Egy rokogoszkaló bengáliai lándzsás csapat e hó 22-én Paoingfutól 30 mérföldnyire boxerekre bukkant és huszat megölt közülök. A csapatok jó egészségben vannak.

Pétervár, október 30.

A csár családjával együtt *Livádiában* tartózkodik és a november 3-án tartandó trónralépési ünnepélyre sem tér vissza rezidenciájába. A meghosszabbított nyári tartózkodás Oroszország belügyeiben bizonyos torlódást idéz elő, de a külpolitika kérdéseire, így különösen a *kinai ügyekre*, nem gyakorol befolyást.

Miklós csár nyilván szándékosan kereste a magányt, hogy annál jobban szentelhesse magát e nagy kérdésnek, mely az orosz birodalom jövőjét érinti. E kérdésben a csár saját kancellárja is át van hatva teljesen ama nagy céloktól, és nagyban küzd azok eléréseért. A csár elhalt külügyminiszterének, *Lobanow-Rostowsky* eszmeinek híve és követője. Ezeknek az eszméknek folyománya az, hogy Oroszország a kínai-japán háborúba is beleavatkozott és Manduriának elfoglalását vonta maga után. A fő cél az erkölcsi leigázásban rejlik. Ily módon hódította meg Oroszország annak idején Szibériát is. Ebben áll a jelenlegi orosz politika formája, melyet a csár Kinával szemben követ. Természetes, hogy a csárnak a világbéke iránti eszméi ezzel csorbát nem szenvednek.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: A családi örömök, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Délután: Molnár és gyermeke, színmű. Este: Dolly, színmű. (Páros bérlet.)
Péntek: Dolly, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Kis szökevény, operette. (Páros bérlet.)

* **A báránycák.** A legközelebbi operette-ujdonság a jövő héten *A báránycák* lesz. *Bécsi* karmester a zongorateremben úgy a karokat, mint a magáénekeseket már jól előkészítette és a napokban már megkezdődnek a színpadi próbák *Rubos* rendezése mellett.

A színházi iroda ezen hivatalos jelentését nem kis megütközéssel fogadjuk. Tudvalevő dolog, hogy *A báránycák* a modern szemérmetlen és piszkos operette-szövegek közül való, melynek színrehozatala a mi színházunkban semmiféle szükségletnek meg nem felel és jogosultsággal nem bír. A színház köréből azonban kiszivárgott az a hír, hogy nem kell nagyon megijedni a báránycáktól, mert *Rubos* nemcsak modern öltöztető, hanem köntösfordító is, vagyis úgy ki tudja fordítani a piszkos ruhát, hogy egészen szalonképes frakk lesz belőle; új bélést rak az ujjakba, fénylő gombokat varr rá, kivasalja, levasalja és olyan ruhát szállít a színpadra, hogy a barát csuhája ahöz képest ballerina-szoknya. Amde ez talán beléütközik egy kicsit a szerzői jogba is — amit azonban majd elvégez *Rubos* ur — ez reánk nem tartozik. A darab teljes kivetkőztetése nehezen fog menni, mert talán egy-két erősebb kifejezés kiküszöbölhető lesz, de a darab tendenciája, tartalma és meseje nem: már pedig ennek fentartása a mi színpadunkon meg nem engedhető. Minden városban, ahol színiügyi bizottság van, hétről-hétre összehívják a bizottság és revidálja a heti műsort. Nálunk van ugyan ilyen bizottság, de ennek ily formájú működéséről eddig nem hallottunk. Nem ártana, ha ez a bizottság maga elé kérné a *Báránycák*-at, ezt a kifordítandó piszkos ruhadarabot. *Rubos*-szabóban nem lesz hiba, mert ez a *Párisi-élet*-nél megmutatta, hogy ügyes „*flücksneider*”, de itt a *Báránycák*nál talán a szöveget nagyon piszkos, pecsétes és kár lenne a hiábavaló munkáért.

* **Leszkay és Kassa.** Mikor a kassai új színházért *Szendrei* Mihály pályázott, *Leszkay* András odavaló jó embereinél nemcsak erkölcsi-

leg támogatta régi hűséges tagját, hanem anyagi felelősséget is vállalt Kassa városával szemben a kezdő igazgató érdekében. Ez a felelősség mátol fogva megszűnt, mert *Szendrei* Mihály eddig Kassán annyira megerősödött a közbizalomban, hogy az aradi igazgató támogatása nélkül is meg fog telelhetni fontos hivatalának.

Ez is hivatalos hír, melyet a szokott lojalitással leközelünk, bár elméledünk ugyan afőlött, hogy mit keres ez a teljesen privát természetű dolog a nyilvánosságban, de káden-cziát reá nem találunk. Két örvendetes körülményt olvassunk ki e hírből; először, hogy *Leszkay* András nagy jótevője volt *Szendrei*-nek hogy érte nemcsak erkölcsi, hanem vagyoni felelősséget vállalt; másodsor, hogy *Szendrei* pozíciója Kassán annyira megerősödött, hogy nem szorult többé *Leszkay*-ra. Még valamit kellene ebből a hírből kiolvasni, hogy t. i. *Leszkay* és *Szendrei* között az egyéb kölcsönös függőség is megszűnt. Ez alatt pedig azt értjük, hogy *Leszkay* darabjai, színpadi felszerelése, ruhátára, kottái és szerepkönyvei se utazzanak folyton az Arad-kassai vonalon, hogy ezáltal gyakran fenakadás ne származzék, ha a műsorban előre nem látott zavar állana be. Pl. a múlt héten *Felkő* Rózsi betegsége folytán hirtelen a *Babát* kellett előrántani, de az ahhoz való sok kellék Kassán volt. Ha erről kapunk majd megnyugtató hivatalos hírt, azt még nagyobb örömmel fogjuk közzétenni.

* **Dolly** bemutató előadása csütörtökön lesz. A hatásos darabból *Bács* Károly rendező vezetése alatt naponkint tart próbát a drámai személyzet.

* **Angot, a csarnok leánya**, a régi jó operettek közül való, melynek zenéje és szövege egyaránt kedves emlékekben van. A színház művezetősége ezt az operettet is felvette a műsorba és a jövő hó folyamán már megkezdődnek belőle a próbák.

* **Szeged is haragszik Festetich** grófra. *Temesvár, Pécs, Nagyvárad* után most már *Szeged* nyilatkozik a színházörgróf és tervezete ellen. *Szegedi* tudósítónk írja, hogy vásárnap délelőtt a színiügyi bizottság rövid ülést tartott. Az értekezleten, felolvasták a vidéki színészet országos felügyelőjének, *Festetich* grófnak levelét, melyet a színészet állandósítása ügyében *Balassa* Armin doktorhoz intézett. E levél nyomán egy kis vita indult meg a színiügyi bizottságban, mely azzal végződött, hogy a bizottság elhatározta, hogy amíg egyrészt érdemleges határozatot majd csak *Festetich* gróf jelenlétében fog hozni, másrészt máris kimondja, hogy az országos kerületi rendszerbe való beosztás ellen állást foglal.

* **A darázs mérge** cím alatt *Palásthy* Marcell kassai fiatal és tehetséges hírlapíró egy regényből népszínművet írt, melynek bemutatója tegnap volt a kassai színházban. A bírálat a darabot elég kedvezően fogadta, bár annak tartalma és szerkezete nem nagy invenczióra vall. A szerzőt a közönség többször hivta a lámpák elé, de helyette a rendező jelent meg. Ennek oka, hogy *Palásthy* jelenleg katona és káplár a 34-ik gyalogezredben; a katonai szabályok pedig tiltják a színpadon való megjelenést. — Egyet azonban még a *Reglement* sem tilthat, hogy t. i. *Palásthy* gyalogos káplár léteire folyton lovagoljon a *Pegazuson*.

* **A színész nő vőlegénye.** A színész nő, a bájos *Perényi* Margit, a debreczeni társulat tagja. A *Baba* című szerepét játszotta a kis *Perényi*. Másnap egyik debreczeni lap kritikusa igen megdicsérte, de játékán és hangján kívül áradó szavakkal írt a menyasszony szépségéről s egyéb, nem megvetendő testi tulajdonairól. Ezt zokon vette a szubrett vőlegénye, egy főszolgabíró s provokáltatta a kritikust azzal a megokolással, hogy a kritikusknak a nőhöz, kivált ha az menyasszony, semmi köze. Az ügyet sikerült békésen elintézni, de az afférből tanulhatnak a menyasszony-színésznők kritikusai.

* **Magyar művésznők a román udvarnál.** *Budapest*-ről táviratozzák, hogy a román konzi felszólította *Márkus* Emiliát és *Bluetterbauer* Gizellát, hogy legközelebb a román király elő tartandó hangversenyen részt vegyenek. A művésznők a kitüntető meghívást örömmel fogadták el.

Körber miniszterelnök, az osztrák és a magyar ipar.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 30.

Bécsben, — mint lapunknak táviratozzák — ma nyílt meg az osztrák iparos-kongresszus, melyen rendkívül érdekes nyilatkozatok történtek úgy a politikáról, mint az osztrák és a magyar ipari viszonyokról a kiegyezéssel és a vámtarifával kapcsolatban.

Főleg fontos volt *Körber* miniszterelnök beszéde, melyben ezeket hangoztatta:

Az osztrák kormány szándékában van a gazdasági erők felhasználásával lehetőleg enyhíteni a zilált politikai viszonyokat. Nagy feladatok várnak a kormányra, kivált az új vámtarifa kérdésénél s a kereskedelmi szerződés megújításánál. Ezzel kapcsolatban a miniszterelnök kifejtette gazdasági programját, melynek az a veleje és főelve, hogy a belső nemzetiségi harcok ne tartsák vissza Ausztriát a többi államok megett a munka terén való versenytől. Az osztrák kormány tehát — úgy mond — nemcsak hogy szembe nem akarja állítani a közgazdaságot a politikával, sőt ellenkezőleg úgy véli, hogy éppen azzal új impulzust ad a politikai diskusszióknak.

A Reichsrath legutóbbi ülészakának berekesztése óta sok szemrehányás érte a kormányt, de *Körber* kijelentette, hogy ez alkalommal nem akar elmúlt dolgokról polemizálni. Ha azonban a kormány jövő céljai felől megkérdeznék, azt felelné, hogy a kormány minden törekvéssel serényen dolgozni és erőteljesen haladni akaró alkotmányos államot szándékosan csinálni Ausztriából.

Ezután a miniszterelnök a nyelvi viszályokra tért át, melyekről a következőket mondotta:

A neki átadott memorandumokból, az egyesületek nyilatkozatából, magánosoktól s a napilapokból a nyelvi törvényjavaslatokra vonatkozólag oly véleményeket olvasott ki és hallott, hogy e javaslatokban nincs egyetlen jóra való hajtás sem, a parlamentnek pedig, mely az egyedül irányadó tényező lenne, hiányzik a vótuma, sőt mind máig még csak bizottságot sem küldött ki e törvényjavaslatok tárgyalására. Az itt jelenlevők — úgy mond *Körber* — tudják miért. A parlament munkálkodást akadályozza az obstrukció, a mely immár megkezdődött, a mely voltaképp nem is e javaslat, hanem egy előző intézkedés ellen irányul s mely a parlament közreműködése nélkül akar orvoslást. Azonban a kormány a törvény álláspontján áll s az a meggyőződése, hogy a nemzetiségi kérdéseket csak a törvény általi szabályozással lehet tisztázni és rendezni.

Ily szempontból nézi a kormány az obstrukciót, a mely megakadályozott minden gyümölcsöző parlamenti munkálkodást.

— Ez uraim — folytatta — megrendítő kép, mert nem kevesebbről van szó, mint az alkotmányos állapotok fenntartásáról általában, az egész törvényhozásról s a kormányzat ellenőrzéséről, szóval mindarról, ami egy modern állam életét alkotja. Mihelyt a pártok küzdelme az állam alapjait rázza meg, a kormány köteles e törekvésnek erőlesen utját állani s a rombolás ellen minden lehető eszközzel védekezni.

Beszédét így fejezte be:

— Legyenek meggyőződve, uraim, hogy a legközelebbi jövő feladatainál, a vámtarifa-kérdésnél s a kereskedelmi szerződések megújításánál az összes hazai termelés szükségleteit a legnagyobb határozottsággal fogjuk figyelembe venni. Jöjjenek önök kívánságaikkal mihozzánk, mindig nyitva fogják találni ajtóinkat. Kívánom, hogy nácskozásukat teljes siker koronázza!

Körbert a kongresszus nevében Lueger üdvözölte, mire megkezdték a napirend letárgyalását.

Rendkívül érdekes az a határozat, melyet Bobatsch dr. előadó indítványa nyomán hosszabb vitával a Magyarországgal kötendő kiegyezésre vonatkozólag elfogadtak. Ebben pontonként vannak érintve a kiegyezés szakaszai, végül pedig az alábbi kívánságok kifejezve:

Kívánják a kereskedők és iparosok teljes egyenjogusítását úgy nyilvános szállításoknál, valamint a bonifikációknál mindket államfélfel kereskedői és iparosai részére; csak a közös hivatalok, valamint a hadsereg szállításainál végül figyelembe az egyes alattvalók hovatarozását, hogy így a kvóta arányában oszthassák meg a szállításokat.

Mindkét államfél kötelezze magát, hogy oly megrendeléseknél, melyeket magánosok tesznek egyik államfél kereskedőinél vagy iparosainál, a megrendelőket egyáltalán nem befolyásolja semmi módon és formában.

A mennyiben e követeléseket nem lehetne keresztülvinni, az osztrák ipar és kereskedelem azt az álláspontot foglalja el, hogy inkább békésen, tisztán váljanak el egymástól a szerződési akaró felek, minthogy örökös harcban álljanak egymással.

Ezt követeli az osztrák ipari kongresszus, a melyhez természetesen sok szava lesz még a magyar kereskedő- és iparos-világnak is.

Felrobbant vegyészeti gyár.

(Kétszáz ember halála.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 30.

Rémes szerencsétlenség történt ma délben New-Yorkban. Egy órlási vegyészeti gyár, eddig még nem tudni mi okból, felrobbant és porrá égett. A robbanás következtében körülbelül kétszáz ember vesztette el életét, jobbra szegény munkások, kik a gyárban keresték meg mindennapi kenyerüket. Sokan megsérültek és meghaltak az utcán járók közül is, kiket a hatalmas robbanás ölt meg, vagy tett nyomorékká. Az órlási gyártelep helyén ma füstölgő romhalmaz van, a melyből egymásután szedik ki a megszenesedett holttesteket.

A katasztrófa részleteit a következő táviratok mondják el:

New-York, október 31.

Ma délben, éppen mikor befejeződött volna a munka, a Tarrant és társa cég drogua- és vegyészeti gyárában iszonyu robbanás történt. A gyár lángtengerhez volt hasonló.

Később néhány, még erősebb robbanás következett. A gyár előtt vezető magas pálya elpusztult. Alítólag vagy 150 ember vesztette életét.

London, október 30.

A Reuter-ügynökséghez érkezett újabb new-yorki távirat szerint a Tarrant-féle gyár alkalmazottai egy kivételével mind megmenekültek. Az első robbanás csak öt perczzel a tűz kiütése után történt.

New-York, október 30.

Noha a Tarrant és társa cég kijelenti, hogy alkalmazottai mind megmenekültek egy kivételével, a kinek hollétéről semmit sem tudnak, az esti lapok mégis azt állítják, hogy a halott és nyomavesztett emberek száma 100—200.

A szomszéd utcákban is sok embert sebesítettek meg a lehülő üveg- és kődarabok. Vagy husz embert kórházba vittek, a hol a sebesültek egyike meghalt.

Az egész kárt másfél millió dollárra becsülik.

A finánczok garázdálkodnak.

(Egy öngyilkosság előzményei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 30.

Még el sem temették a nagy-kamarási fináncz-garázdálkodás szerencsétlen áldozatát, Horváth Jánosné, a kit — mint megirtuk — egy részeg pénzügyőr agyonlőtt és már is hasonló botrányos esetet jelentenek nekünk Kolozs-várról. Négy ittas fináncz megtámadta a rendőri őrzőjáratot. Folyt bőven a vér, sőt a skandalummal kapcsolatban öngyilkosság is történt. Erről az esetről röviden ma már megemlékeztünk; de érdekesek a részletek, miket kolozsvári tudósítónk most az alábbiakban jelent:

Tegnap reggel; négy óra felé járt az idő. Egy kis köd is uszott a város felett, mikor a Hunyady-téren czirkáló két rendőrből, Kilyén János és Csont Lászlóból álló őrzőjárat, a Középutca sarkához ért. Csendesen beszélgettek, mialatt az Emke-tér felől négy pénzügyőr jött velük szembe. A finánczok egész éjjel mulattak s így végkép mámorosak voltak. Alig hogy meglátták a rendőröket feléjük, tartottak, s rájuk kiabálva, csufofolni kezdtek velük.

— Legyenek csendesen — szoltak nyugodtan a rendőrök.

— Maguk nem parancsolnak nekünk — felelt egyik fináncz s meglökte a rendőrt.

Ettől a pillanattól kezdve aztán mind hevesebb lett a szóváltás. A Hunyady-téren levő alvó vásárosok felébredtek s nemsokára nagy népcsoportot állta körül a két félt.

Egyszerre csak az egyik pénzügyőr, a kinek két csillag volt a gallérján, odalépett a rendőrhöz, s rákiáltott:

— Hogy mersz kikezdeni velünk? Majd megtanítlak becsületre!

Felemelte a kezét s hatalmasan arculcsapta a mit sem sejtő rendőrt. A megtámadott ember kissé visszalépett a meglepetéstől, de nem sokáig késett. Odaugrott inzultálójaához, elcsattant a visszatorlás. Erre aztán kirepültek a fegyverek hüvelyeikből.

Először a finánczok rántottak kardot, utánuk a rendőrök. Szembe állottak egymással s valószínűleg ütkezett vette kezdetét. Csattogtak a kardok, s a pénzügyőrök nagy dühvel támadták a rendőröket.

Ezeknek azonban segítségük érkezett. Egy pár, szintén éjjeli őrzőjáratot végző társuk meghallotta a nagy zajt s futva siettek a lárma felé.

Igy aztán, még mielőtt nagyobb szabásu sebesülések történtek volna, kicsavarták a pénzügyőrök kezéből kardjaikat. Eközben mindkét rendőr megsebesült a tenyerén.

A rendőrök körülfozták a finánczokat s bekisérték a városházára. Itt Schiller Ede fogalmazó tartotta a kihallgatást, melynek folyamán két pénzügyőr neve kiderült. Az egyiket Zonda Gyárfásnak, a másikat Albu Ferencznek hívják. A vállalatnál különben szintén jelentekeket inszenizáltak. Megragadták az asztalon álló tintatartót s földhöz csapták, úgy, hogy az izzé-porrá törött.

Lefogták őket s csendesen véget ért a hivatalos processus. A rendőrség nem tartóztatta le őket, hanem a jegyzőkönyv felvétele után mind a négy finánczot elbocsátotta.

Egy fél óra mult el, hogy eltávoztak, mikor a rendőrségi telefon csengője berregni kezdett.

— Halló! Ki az?

— Itt pénzügyőri laktanya.

— Rendőrség. Mi baj?

— Zonda Gyárfás pénzügyőr főbe lölte magát szolgálati fegyverével.

Igaz volt. A garázda fináncz — félve a következményektől — öngyilkosságot követett el. Azonnal beszállították a Karolina-kórházba, a hol ma meghalt.

Zonda, miután elbocsátották a rendőrségtől, a pénzügyőri laktanyába tért be. Kollegáinak, akik mit sem tudtak a történetekről, rögtön feltűnt buskomorsága. Kérdezték:

— Mi bajod?

— Semmi — volt a válasz. Zonda aztán mind izgatottabbá lett. Később kiabálni és örvöngeni kezdett. Leverte a szoba függő-lámpáját s félrebeszélte. Társai csitítani kezdték s valahogy le is csöndesedett. Így magára hagyták s egyedül maradt a szobában. Alig mult el azonban néhány perc, fegyverdörrenés hangzott be a kaszárnya pihenő nyugalmába. A lövés zaja a Zonda szobájából jött. Berohantak, s a fővigyázó ott feküdt a padozaton. Fejéből patkzott a vér.

A golyó a homlokon ment be, s a koponya hátulsó szélén akadt meg. Hamarosan felémelték a földről, mely piros volt a kiomlott vértől s a sebesültet beszállították a Karolina-kórházba. Itt aztán meghalt. Temetése holnap lesz.

Kiderült különben, hogy a pénzügyőrök tegnap éjjel több közös hadseregbeli tisztet is megtámadtak. Ez az afférjük azonban békésen ért véget.

SPORT.

+ Az Aradi Torna-Egyesület választmánya f. hó 31-én d. u. 7¹/₂ órakor a lyceumi torna-csarnokban ülést tart, melyre a választmány t. cz. tagjai ezennel meghívotnak. Több fontos tárgy lévén napirenden, a választmány tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

A Vadrózsa öngyilkossága.

— Egy 14 éves leány drámája. —

Arad, október 30.

Egészen fiatal volt még, a tavaszban élő, szép és harmatos, mint a vadrózsa. Különben pedig varrólány.

Hogy hercezkisaszonyoknak kellemesebb lenni, mint varrólánynak, az feltétlenül bizonyos. De azért igen jól meglehet élni ez utóbbi mivoltában is az embernek, ha fiatal és szép s ha hozzá van valaki, aki szerelmesen el tudja mondani: Vadrózsám, én édes Vadrózsám. Így még egy hercegnővel sem cserélne, nem nem bizony. De azután hideg lesz egyszer az a szerelmes szó, olyan az élet, mint a vigasztalul borus ősz. Akkor még hercezkisaszonyoknak sem érdemes lenni, csak meghalni jó.

Igy gondolkozhatott Pethof Katicza aradi varróleány, ki ma 14 éves korában kétszeres öngyilkossági kísérletet követett el, Aulich-utca 17 szám alatti lakásán.

A leány apja asztalos a vaggongyárban, az anyja pedig mosónő. Pethofné ma fehér ruhát vitt valamely házhoz s mikor haza jött, a lakás ajtaját zárva találta. Kifeszítette az ajtót s rémulten látta, hogy leánya a szoba gerendájára felakasztotta magát. Azonnal levágta

a nyakán lévő hurkot s látta, hogy a leány még él. Leitner Ernő dr. kerületi orvos segítségével élesztették a leányt s ez csakhamar magához is tért. Alig nyitotta ki azonban a szemét, görcsös rángatózások vettek rajta erőt, miből az orvos konstatálta, hogy a leány mielőtt felakasztotta magát, mérget ivott. Ujból elvesztette eszméletét, így, hogy Masztig Emil rendőrtiszt ki sem tudta hallgatni.

A varróleány három levelet hagyott hátra, egyiknek ez a címe: *Kedves apámnak*, a másiké: *Imádott Misumnak*, a harmadiké: *Kedves barátnémnak*. Ez utóbbinak a szövege a következő vers:

Lányok lányok, tőlem tanuljatok:
A férfinak csókot ne adjatok,
Mert az a csók nem esik hiába,
Könyvet hullajt a koporsó deszkára.

Volt őszinte barátnétok:

Katicza.

A másik két levél zavaros tartalmából keveset lehet megtudni, de az öngyilkosság okát érthetően elmondja ez a sor:

— Nem tudok a Misu nélkül élni.

Utolsó kívánsága a kislánynak, hogy *lila ruhájában temessék el*. Bizonyára ebben tetszett legjobban a szóban lévő Misunak, kinek kilétét még nem tudják. A Misu küldhette neki az asztalon talált poste restante levelező lapot, melynek ez a címzése:

Vadrózsa 77.

A szövege pedig ennyi:

Nem értem ???

Irjon!

Hogy mit jelentenek a sorok, azt csak a szerelmes, haldokló Vadrózsa tudná megmondani, de ő talán soha sem fog többé szólni semmit, még ha a Misuja kéri is. Szegény Vadrózsa.

Állami sertéstelep Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 30.

Gazdasági szempontból erősen érdekli Aradot az a terv, melylyel most foglalkoznak itt abból az alkalomból, hogy *Gorcseyi Gyula* állami állategészségügyi felügyelő — tegnap városunkban időzött. Arról van szó, hogy *Aradon állami sertéstelepet létesítsenek, melyből a sertészárulat alkalmával is lehessen sertéseket szállítani.* Ennek a létesítménynek fontosságát főképen most látjuk, mikor a várost a sertésvész járványa miatt zárta alá helyezték. Bizony nagyon sokat szenvedtek ezáltal a sertésgazdák.

Gorcseyi Gyula tegnap *Varga János* és *Engel Ármán* állatorvosok kíséretében tanulmányozás alá vette a sertéstenyésztésre vonatkozó dolgokat. Megnézte a vágóhidat, a vásártérét és azon szállásokat, hol sertéshizlalók vannak.

Az említett, létesítendő központi sertéstelep állami felügyelet alatt állana s előnye lenne, hogy *Ausztriába is vihetnék ki innen sertéseket.* Ugyanis az Ausztriával kötött állategészségügyi egyezmény értelmében a sertészár alatti területekről is kivihetők a sertések, amennyiben jól körülzárt telepről történik a kivitel.

A telep úgy jöhet létre, ha magán emberek építik és tartják fenn. Az állam csupán az állategészségügyi felügyeletről gondoskodik.

Gorcseyi tárgyalt ez ügyben *Sarlot* Domokos főkapitánnyal is, ki a telep helyére vonatkozólag megmondta véleményét. A telep az állami hizlalótól a téglagyárig terjedne. Kőfallal lenne körülveve, s külön vágánnyal volna a pályaudvarral összekötve.

Az állategészségügyi felügyelő városunkba Debreczenből jött, hol hasonló telep létesítése ügyében járt s még tegnap visszautazott a fővárosba.

Lónyay grófné — hercegnő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 30.

A *Neues Wiener Journal* mai számában érdekes hírt közöl — állítólag udvari körökből nyert értesülés alapján — *Lónyay Stefánia* grófnőről. Azt jelenti, hogy a király *Lónyainét hercegnői rangra* emeli és a *Bodrog-Olaszi hercegnő* címet adományozza neki.

Erre vonatkozólag a *Neue Freie Presse* mai számában kijelenti, hogy felhatalmazást kapott annak a közlésére, miszerint e hír *egyelőre nem felel meg a valóságnak, de nincs kizárva, hogy a rangemelés rövid időn belül mégis megtörténik.*

A *N. Fr. Pr.* ezen kijelentése czáfolatnak nagyon is gyöngye, e szerint teljesen hitelt adhatunk a *N. W. J.* hírének, mely a következő:

Abban a helyzetben vagyunk, — írja a *N. W. J.* — hogy udvari körből merített értesülések alapján jelenthetjük, hogy *Lónyay Stefánia* grófnő, az egykori főhercegnő és trónörökös özvegye *rangemeles* előtt áll.

Ferencz József király, mint a napokban jelentettük, *Lónyay grófnő* kalsburgi villájában látogatást tett. Az uralkodó, a hozzá közeli rokon viszonyban állt grófnőt további különös kegyéről biztosította és szeretetteljes beszélgetéssel dokumentálta, hogy a történeteket nem veszi rossz néven és hogy a grófné, mint fiának egykori neje és mint fiatal unokájának anyja, *teljesen a szívéhez van növe.*

Lónyay Stefánia grófné, *Lónyay Elemér* kamarás és főrendiházi tag neje, miután férje a zemplénmegyei *Bodrog-Olaszi* ura, a királytól a *Bodrog-Olaszi hercegnő* címet kapja. Ez a kinevezés, melylyel együtt jár a *Fenség* cím is, a *legrövidebb idő alatt*, mindenestre *január elseje* előtt kerül nyilvánosságra hivatalos formában. A fiatal pár esetleges *leszármazottjait* is megilleti a hercegi cím és rang.

A király azon kívánságát is kifejezte, hogy az év egy részét *Lónyay grófné* leányával, *Erzsebet* főhercegnővel töltsen.

Ezt a hírt, melynek legközelebbi hivatalos formában való megerősítésében hinni okunk van — írja tovább a *N. W. J.* — bizonyára minden körben nagy meglepetéssel és élénk rokonszenvvel fogják fogadni. Ez a tény is egy vonás jóságos és atyailag gondoskodó uralkodónk jellemképéhez, olyan vonás, mely a képet kiegészíti, és ennek lelki kifejezését erősíti és mélyíti. Ő volt az, aki unokájára, *Seefried* bárónőre áldását adta, midőn ez szíve vágyát követve ment férjhez. Sőt mikor *Ferencz Ferdinánd* trónörökös ahelyett, hogy az udvar köréből nősüli volna, grófi házból hozott feleséget, akkor sem gőrdített ez elé akadályt a király.

Es ugyanily melegséggel fordult most elhalt fiának egykori felesége felé. Lehet, hogy a fájdalmas visszaemlékezés az alapja annak a különös kegynek és szeretetnek, melylyel *Erzsebet* főhercegnő anyját most kitüntetni készül.

HIREK.

A főispáni beiktató.

— A kereskedők és iparosok bankettje. —

Megirtuk már, hogy a főispáni beiktató napján, november 7-ikén a *kereskedői és iparosok osztag* külön bankettet rendez, mely este 6 órakor kezdődik a *Kass-féle* vendéglőben. A banketen 4 korona lesz egy teríték ára.

A vacsora rendezése ügyében ma este a *Kass-vendéglőben* értekezlet volt, melyen *Varga József* butorgyáros elnökölt. Itt megválasztották a banket végrehajtó bizottságát, melynek elnökei lettek: *Varga József* és *Tedeschi* Viktor, alelnökei: *Ravasz Imre* és *Klein Ignác*, titkára *Egry L. Elemér*, pénztárosa *Kohn Jakab*, tagjai:

Almási Pál, *Brunner Kálmán*, *Czirák Alajos*, *Dobró Pál*, *Epstein József*, *Fejér Gyula*, *Fischer Lipót*, *Grallert Rezső*, *Garay Sándor*, *Hartmann János*, *Jó Béla*, *Keppich Zsigmond*, *Kronstein József*, *Kohn Jakab*, *Krisztánits Vilmos*, *Koch Mór*, *Kohn József*, *Körösy Mihály*, *Kurzel Bertalan*, *Koch Dániel*, *Lohninger Mihály*, *Morgenstern Gyula*, *Maresch Gyula*, *Pöhm János*, *Robitsek Lajos*, *Striberny János*, *Spielmann Adolf*, *Sonn József*, *Sonkovits György*, *Székelly Zoltán*, *Szojka János*, *Weinberger János*, *Weinberger Ferencz*, *Wild János*, *Zajonskovsky János*.

Az értekezlet elhatározta ezután, hogy holnap, szerdán délben *Urbán Iván* főispánhoz küldöttséget menesztenek, mely őt a banketre meghívja. A küldöttség szónoka *Varga József* lesz, tagjai pedig: *Tedeschi Viktor*, *Ravasz Imre*, *Klein Ignác*, *Egry L. Elemér*, *Kohn Jakab*, *Fejér Gyula*, *Czirák Alajos*, *Szojka János*, *Körösy Mihály*, *Kohn Mór*, *Garay Sándor*, *Sonn József*, *Weinberger János*, *Maresch Gyula*, *Dobró Pál*, *Keppich Zsigmond*, *Sonkovits György*, *Striberny János*, *Grallert Rezső*, *Kohn József*, *Pöhm János*.

A banket rendezése szombatn újra összeül tanácskozni.

— *József főherceg* *Kisjenőn*. *Kis-Jenőn*ről táviratozzák, hogy oda november 20-án érkeznek meg illusztris kísérettel hosszabb időre *József* Agost főherceg és *Fülöp* orléansi herceg. Ha *József* főherceg járhat még kissé gyenge lábain, úgy ő is lejön. Ezuttal lesz először nagyszabású pásztás hajtóvadászat.

— A főispáni beiktatás alkalmából tartandó *disztrakoma* rendező-bizottsága a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Miután hasonló alkalmaknál szerzett tapasztalás szerint a közönség egy része a banket-jegy kiváltását az utolsó időre szokta halasztani, nehogy — a mutatkozó tömeges érdeklődésre való tekintettel — kellemetlen mellőzések forduljanak elő, a *disztrakoma* rendezése szükségesnek látja felkérni mindazokat, kik a f. hó 7-ikei lakomán részt venni szándékoznak, hogy *legkésőbb november 2-ikán délig*, banket-jegyüket megváltani sziveskedjenek, mert ezen napon tul jelentkezőknek azzal a helylyel kell megelégedniök, a mely még esetleg rendelkezésre marad, illetve a téli kert korlátolt térfogatára való tekintettel az is megeshetik, hogy helyhez nem fognak juthatni.

— *Fejérváry megy?* Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma érkezett *bécsi* sürgönyök szerint *Fejérváry Géza* br. honvédelmi miniszter lemondása *befejezett tény*. A távirat szerint a honvédelmi miniszter már csak a jövő évi *aprilis hóig* marad hivatalában, amikor *Bécsben* egy magas katonai méltóság megüresedik, amelyre *Fejérváry Géza* bárót fogják kinevezni.

Budapesti tudósítónk a bécsi sürgöny

vétele után ma este a szabadelvű klubban több befolyásos képviselőt megkérdezett, akik egyértelműleg úgy nyilatkoztak, hogy a honvédelmi miniszter távozásáról pozitív értesülést senki sem tud, de anynyi tény, hogy Fejérváryt nem egy könnyen engednék távozni, mert reá nagy szüksége van a kormánynak.

— **Szeged az aradi új főispánhoz.** Aradváros polgármestere nyájas levélben hívta meg Szeged városát is, hogy vegyen részt Arad új főispánjának, *Urbán Ivánnak* november 7-én ünnepélyes beiktatási ünnepélyén. Szeged város tanácsa elhatározta, hogy tiszteletének ez ünnepély iránt abban ad kifejezést, hogy üdvözlí az új főispánt, valamint a törvényhatóságot is ez alkalomból.

— **A hercegprimás nevenapja.** *Vaszary* Kolos bibornok hercegprimás ma ünnepelte egész csöndben nevenapját. A bíboros főpap egészsége helyreállt, ma az üdvözlőt közül többeket fogadott is. Reggel 9 órakor házi kápolnájában csöndes misét mondott, azután visszavonult termelibe. Részint levélben, részint táviratilag üdvözlöttek a hercegprimást a kormány, a püspöki kar tagjai és a hatóságok fejei. Személyesen jártak a palotában: *Hettyey* Sámuel pécsi püspök, *Márkus* József főpolgármester, *Rudnay* Béla főkapitány, *Boltizár* József püspök vezetésével az udvari papság és az esztergomi káptalan tagjai, a kik ebből a czélből tegnap este érkeztek Esztergomból Budapestre. A központi papnövelő intézet előjárósága testületileg jelent meg *Várossy* Gyula pápai praelatus, kormányzó és *Krissán* Mihály pápai kamarás igazgató vezetése mellett. Az egyetem hittudományi kara *Berger* János dekán vezetése mellett, a gazdasági személyzet *Vaszary* László gazdasági tanácsos vezetésével. A fővárosi papság testületileg jelent meg. Az üdvözlőknek egy részét fogadta személyesen a hercegprimás, más részét helyette dr. *Kohl* Medárd püspök. A palotában kitett igen számosan gratuláltak a főuri világ és közéletünk kitünőségei közül. Déli 1 órakor ebéd volt, melyre az udvari papság volt hivatalos.

— **A huszárkaszárnya és a helyi ipar.** Mikor a közgyűléseken oly sok alkalommal tárgyalásra került a honvédhuszár laktanya ügye, többször hangoztatták, kik az építés mellett voltak, hogy a meglehetősen rossz viszonyok között lévő helyi iparnak is haszna lesz a nagyszabású építkezésekből. Mint értesülünk ilyen czélzattal írja ki az árlejtést az építészeti bizottság. A munkákat csakis helyi iparosoknak adja ki s főképen a vállalkozók megbízhatóságára fekteti a súlyt.

— **Városi tisztviselők bajban.** Hogy Biharország fővárosában a tisztviselők sorja nem valami jól mutat, azt a *Nagyvárad* alábbi közleményéből sejtjük:

A költségvetési vita során a közgyűlés a városi személyzet illetményét 4450 koronával leszállította. Ennek szomorú következménye lett. Miután már a f. évben is hitelállás mutatkozott a díjnokok fizetésénél, a polgármester e határozatból kifolyó kénytelenségből tizenegy díjnokot 1900 december 1-től végleg elbocsátott, husznak pedig 2 koronánál magasabb napidijait leszállította 2 koronára, sőt a 2 koronások is degradálódtak 1 korona 60 fillérre. Családapákat kellett télviz idején ilyen csapással sújtani Nagyvárad városánál. De mint értesülünk, az egyes ügyosztályvezetők, sőt még törvényhatósági tagok is előterjesztést fognak tenni a díjnokok érdekében. Azonban akár mint is álljon a dolog, a fedezet hiánya tette szükségessé a létszám apasztását s miután tisztviselőket elbocsátani nem lehet, természetesen a díjnokokra ütött a rossz óra. Elég méltatlan és szégyenletes dolog, hogy ilyesmi Nagyvárad városnál megeshetik.

— **Császka jubileuma.** Kalocsáról táviratozzák: *Császka* érseket 50 éves papi jubileuma alkalmából tegnap Bácsmegeye és Zombor város részéről 62 tagú küldöttség üdvözlötte, a melyet *Vojnits* báró főispán vezetett élje. A küldöttség tagjai voltak: *Latinovits* János, *Sándor* Béla, *Széchenyi* Viktor és *Chotek* Rezső grófok, *Zaka* Milán, *Piukovits* József, *Latinovits* Pál és Géza crsz. képviselők és Bácsmegeye sok előkelősége. Valamennyien fényes díszmagyarban jelentek meg. *Vojnits* főispán üdvözlő szavaira *Császka* érsek szeretetteljes válaszból felelt és a küldöttség tiszteletére ebédet adott.

— **Telmányi Emil temetése.** Ma délelőtt 10 órakor ment végbe *Telmányi* Emil aradi főgymnáziumi tanár temetése nagy részvét mellett. A *Batthyányi* utczai gyászházban nagy gyászoló közönség jelent meg; ott voltak *Burján* János igazgató vezetése alatt az elhunyt tanár társai, továbbá a liceumi intézetek s más iskolák tanárai, tanítói. A gimnáziumi ifjuság hosszú sorban követte a koporsót. A kollegák nevében *Kövesdi* Ignác főgymnáziumi tanár mondott gyászbeszédet, az ifjuság részéről pedig *Bing* János bucsuzott el a halottól.

— **A lottókirály szerencséje.** A *Berliner Tagblatt* írja: Egy berlini fogadónak legutóbb amerikai vendége volt, akiben Mr. *Farlow* néven tisztelték a bőkezű yankeet. A tekintélyes külsejű idegent kísérője, egy mozgékony emberke, alázatosan szólította „polgármester ur”-nak s tengertulról naponta bőségesen érkező levelein is ez a czim állott. Mr. *Farlow* egy darab ideig békén igazgatta onnan a gondjaira bízott várost, de egyszerre csak összepakolt és Brémán át sürgősen vitorlázott vissza az ujvilágba. Ennek a sürgős távozásnak egy találkozás volt az oka. A „polgármester ur” egy délutáni sétáján budapesti magyarokkal került össze, akik összesugtak, mikor meglátták. S egyikük hangosan szólt:

— Ejnye, de hasonlít ez az ember *Farkas* Menyhértre!

Csakugyan az volt, a lottókirály, aki a lutrin nyert félmillióból négyszázezer forintot rejtett el biztos helyre s mikor leülte az öt esztendei fegyházat, kedvesével a fekte ruhás asszonynyal és a lutripörben szintén szereplő kis Margitkával egyszerre csak eltűnt. S most mint Mr. *Farlow*-ot látták viszont. Ezt a nevet vette föl Amerikában, ahol fűrészgyárat alapított s vagytonát azóta megszorítva egy ohioi város tekintélyes polgára lett, akiben polgártásainak bizalma annyira összpontosult, hogy megtették a város fejének. Mindezt a berlini rendőrség derítette ki most, amikor mister *Farlow* megint új hazája felé közeledik, ahová a magyar ismerősökkel való találkozására üzte vissza megint.

— **Kitüntetett egyetemi tanár.** A főváros 1896-ban jubiláris alapítványt tett az irodalom és művészet terén kitünően munkálkodó írók és művészek jutalmazására. Az alapítvány kiosztandó kamata 5660 koronát tesz ki. Az ezen jutalom kiosztása tárgyában *Than* Károly főrendiházi tag elnöklete alatt egy bizottság érkezett és azt határozta, hogy a jutalomra a közgyűlésnek Dr. *Bognár* egyetemi tanárt fogja ajánlani.

— **Ruha az agghonvédeknek.** Közeledik a tél, a mely egy uton jár a szegény emberek nyomorával. Megmozdul ilyenkor a társadalom szíve, hogy a jólékonyság alamizsnájával letörölje a szűkölködők könyeit. Első sorban gondolunk ilyenkor a gyermekekre és az aggokra, akiket a maguk tehetetlenségében első kötelességünk gyámolítani. Ezek közt meleg szeretettel kell megemlékeznünk azokról, akik az új Magyarországért való küzdelemben elől jártak harcban, vészben s akiknek jutalma alig több, mint a költő által megjósolt érdempénz s rongyos öltözet. A szegény aradi agghonvédek ezek, akiknek számára egyesületük minden ne-

mű használt vagy új ruhaneműt, lábbelit és kalapot szívesen fogad ajándékol azoktól, akik a jó öregekkel jót akarnak tenni. Minden ruhanemű stb. *Simay* István egyesületi elnök címére küldendő be, aki érdem szerint ki fogja osztani a szegény öregek közt azokat. Az öreg honvédek erre vonatkozó kérelmét ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Változás a csanádi klérusban.** A megyés püspök a következő lelkészeket helyezte át: Az adminisztrátorok közül: *Berkovich* Sándor drt Józsefszállásról Nagy-Jécsára, *Stiebrig* Istvánt Tisza-Szt.-Miklósról Józsefszállásra, *Krisztófczak* Ferenczet U-Bessenyőről Jazovára és *Tamáty* Lajost Jazováról Kétegyházára; a káplánok közül *Oláh* Mihályt Gyertyámosról Tisza-Szt.-Miklósról, *Friedler* Istvánt N.-Jécsáról Lippára, *Vincze* Gyulát Lippáról Csákovára és *Gál* Jánost Csákováról Gyertyámosra.

— **Egy herceg halála Pretóriában.** Transzvál sokat emlegetett városában, Pretóriában, mint londoni távirat jelenti, meghalt *Keresztély* Viktor slezvig-holsteini herceg. Hastifusz ölte meg a herceget, az a betegség, a mely tudvalevőleg sok angol katonát is elragadott.

— **Lázadás a vakok intézetében.** A vakok országos intézetében — mint *budapesti* tudósítónk táviratozza — tegnap éjjel valóságos lázadás tört ki. Azok a növendékek, kik *Pivár* Ignác dr.-ral, az intézet igazgatójával egy teremben alusznak, megrohanták az alvó igazgatót s botokkal, cipőkkel elverték. A nagy lármára összesereglettek a tanárok és szolgák, kik az igazgatót kellemetlen helyzetéből megszabadították. *Pivár* ma reggel a közoktatásügyi miniszteriumon járt s magának *Wlassics* Gyula miniszternek tett jelentést az ellene történt merényletről. A miniszter azonnal utasította az igazgatóságot, hogy sürgős vizsgálatot tartson, mely ma késő estig folyt. A vizsgálat azt a különös tényt derítette ki, hogy a növendékeket egyik tanár lázította fel és biztatta a merényletre, a ki *Pivárral* ellenségeskedésben él. A tanárt azonnal felfüggesztették állásától.

— **Papp Béla az akasztófa előtt.** *Bali* Mihály hóhér két próbájával tegnap reggel Szatmárra érkezett Lázás nyugtalanság uralkodik Szatmárt. A járó-kelők élénken tárgyalják *Papp* Béla esetét.

— **Felakasztják Papp Bélát,** megérdemli a gazember — ilyféle kifakadásokat lehet uton-utófélen hallani.

Bali Mihálynak is sok bámuloja akad; 6 különben már működött évek előtt Szatmáron a *Franz* Pál nevű rablógyilkos akasztásánál.

— **A város kis katonája.** Aradvárosának a nagyvárad honvéd-hadapród iskolánál alapított helyére több pályázó közül a honvédelmi miniszter *Hajós* Bélát jelölte ki.

— **Sima Ferencz telepítése.** Azok a szerencsétlen áldozatok, a kiket *Sima* Ferencz telepített Sitérrre, nagyon hamar rájöttek, hogy megvannak csalva. Szegedről távirják hogy Sitérről csapatostól térnek vissza Sándorfalvára a földművesgazdák, a kik keservesen panaszkodnak, hogy rászédtek őket, Borzalmas dolgokat beszélnek a sítéri állapotokról és elmondják, hogy Sitéren háromszáz telepes lakik a töltés oldalába vájt barlangokban. A föld ott teljesen hasznavehetetlen. Sokan közülök megbetegedtek. Holnap Sándorfalváról ötven kiküldött megy Szentésre *Vadnay* Andor főispánhoz, hogy segédelmet kérjen tőle.

— **A népszámlálás.** Az aradi népszámlálás végzésére az illetékes bizottság ügynököket alkalmaz napidij mellett. Kik ilyen alkalmazásra pályáznak, november 4-ig jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban.

— **A gyilkos pénzügyőr.** A Nagy-Kamaráson történt gyilkosság ügyében folyik a vizsgálat.

Tegnap délután Aradról kimentek *Domokos* László alügyész, *Szöllösy* Jenő dr. albíró és *Cservenszky* János bírósági díjnok. Helyszíni szemlét tartottak s ki akarták hallgatni az akkor még életben lévő áldozatot, *Horváthné*. Ez azonban lehetetlen volt, mert a szerencsétlen asszony az ő jelenlétükben halt meg. Horváthéktól a község házára hajtottak, hol először a mérnylőt, *Szabó* pénzügyőrt hallgatták ki. Most amikor kialudva mámorát, teljes tudatára jött tettének, mindent tagadott. Csak annyit ösmert be, hogy lőtt, de azt nem tette gyilkos szándékból. A többire nem akart, vagy nem tudott visszaemlékezni. Tettét nagyon megbánhatta, mert a bíróság előtt sirva fakadt és úgy tette meg vallomását. Utána társát, *Pinté*rt hallgatták ki. Miután ez bebizonyította ártatlanságát, hogy a társa tettéről mit se tud, szabadlábra helyezték. Ezek után következtek a tanúk. Négy tanu oly terhelő vallomást tett *Szabó* ellen, hogy gyilkos szándéka ezidő szerint kétségtelen. *Szabó*, kit ma az aradi törvényszék fogházába szállítottak, a vizsgálati fogság ellen felfolyamodást adott be. E gyilkosság ügyében még a mostani esküdszéki ciklus alatt tartják meg a tárgyalást, ha csak *Szabónak* egy másik dolga nem késelteti ezt. A pénzügyőr nemrégiben több csempészszel folytatott harca közben egy arra járó kis fiúnak átlította a fülét. Ez ügyben azonban még nem tettek ellene feljelentést.

— **Angol katonák otthon.** Megírtuk, hogy a Citybeli önkéntesek tegnap érkeztek vissza Transzválból. Mint ma Londonból táviratozzák, az önkéntesek felvonulásakor támadt tolongásban, mint eddig konstatálták, négy ember vesztette életét és körülbelül 140 megsérült. A Citybeli önkéntesek tiszteletére lakomát rendeztek, a melyen *Wolseley* lord fölvasta a királynőnek Balmoralból küldött üzenetét, a melyben a királynő is csatlakozik ahhoz a lelkes fogadáshoz, a melyben az önkénteseket részesítették, azután büszke örömmel emlékezik meg az önkéntesek vitézségéről és részvételt az elesett bajtársokról. A királynő megemlíti végül, hogy maga is siratja vitéz unokáját, a ki annyi önkéntes bajtársal egyetemben elesett a királynő és a haza szolgálatában.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte az Első Szászrégeni Tutajkereskedő Társulatot. Elnöke, *Altzner* József, tegnap reggel Szászrégenben, hosszu szenvedés után, 82 éves korában meghalt. Az elhunyt elnök 1865. óta állott a tutajtársulat élén s osztatlan érdemeket szerzett magának, a társulat beláthatatlan kiterjedésű erdőinek ipari fejlesztése és telepeinek felvirágoztatása körül. Világi elnöke volt a szászrégeni ev. egyháznak, törvényhatósági biz. tagja a városnak, Maros-Tordamegye virilise s több kulturális és humánus egyesület oszlopos tagját vesztette el benne. A Szászrégeni Tutajtársulat elnökének elhunytáról külön gyászjelentést adott ki. A társulat aradi fiókjá, főnöke: *Fromm* Frigyes által, gőzfűrésze pedig *Kosch* Gusztáv főnök által képviselteti magát a temetésen.

— **Járvány a hadapródiskolában.** A nagyvárad honvéhadapródiskolában veszedelmes járvány ütött ki. Az utóbbi napok alatt gyors egymásutánban tizenhat növendék betegedett meg vörhenyben. A hadapródiskola parancsnoksága azonnal intézkedett, hogy a nagyobb bajnak eleje vétesse. Minden óvintézkedést megtettek, a beteg kis katonákat szorgalmasan ápolják és szigorúan elkülönítették társaiktól. Megtiltották a hadapródiskolába való ki- és bejárást. Alapos kilátás van rá, hogy a veszedelmes járvány, a melynek okát és eredetét nem sikerült kipuhatolni, hamarosan megszűnik.

— **Egy hercegi pár válása.** Berlinből jelentik: Egy hercegi pár, amely az itteni társadalomban kiváltságos szerepet játszott, valószínűleg készülő. Az anhalti *Ahrenberg* hercegről és feleségéről, a slezvig-holstein-soderburg-augustenburgi herceg leányáról van szó. A herceg nő atyja, *Keresztély* herceg, férje *Helén* angol

hercegnőnek, Frigyes császár özvegye hugának és már hetek óta az itteni angol nagykövetségben van, hogy leányának való ügyében eljárjon. A hercegnő már hónapok óta férjétől különválva Amerikában él. *Ahrenberg* herceg ez évi szeptember negyedikéig kapitány volt az első testőr dragonyos ezredben, de ezen a napon határozatlan időre szabadságolták.

— **Husz év óta jegyesek.** Ma egy élemedett pár jelent meg a szegedi anyakönyvvezető előtt. A vőlegény mosolygós, vastag nyaku, potrohos báci, a menyasszony pedig kissé kesernyés arcú, nyulánk, sovány hölgy, régi szabásu selymes ruhában. Mikor az anyakönyvvezető föltekintte a szükséges kérdéseket, kiderült, hogy ők már husz év előtt eljegyezték egymást, amint ezt egy irattal igazolták is, melyet még néhai *Kreminger* prépost irt alá. Az eljegyzés után közbejött halálesetek és egyéb akadály miatt a házasságot bizonytalan időre elhalasztották. De csak bizonytalan időre halasztották el és nem véglegesen, mert ime, husz év után most egyszerre azzala kérdéssel toppantak az anyakönyvi hivatalba, hogy kihirdetés nélkül, már holnap eskessék meg őket. Az anyakönyvvezető a polgármesteri hivatalba vezette a jegyest, ott teljesítették is a kérelmet.

— **Az amerikai elnökválasztás.** Washingtoni hírek szerint egy republikánusok, mint a demokraták nagy bizalommal néznek eléje az elnökválasztásnak. Mind a két párt a maga jelöltjének kedvező találgatásokat tesz közzé a várható eredményre vonatkozólag. A *Journal* azt mondja: Külön tudósítónk, a kik mind a két párt legjobban beavatott embereinek őszinte véleményét közlik és maguk is utána járnak, azt jelentik, hogy a demokraták száma egyre szaporodik és *Bryan* több szavazatot fog kapni, mint a mennyire szüksége van, hogy megválasztassék.

— **A pusztáról a szinpadra.** A pusztáról és a bojtárokról mesélő romantikáról is kisül ma holnap, hogy nem egyéb romantikánál. Ez a romantika versben és prózában arról regél, hogy a bojtárlegény mennyire oda van nőve szívével a pusztához; (no, meg a babájához!) utána szakadna a szíve, ha ott kellene hagynia a délibábs rónát. Hát pedig!... *Komjáthy* debreczeni színigazgató, aki nemrégiben felszólítást adott közre a debreczeni ujságokban, hogy jóhangu hölgyeket és urakat keres a kórusba, a napokban egy levélkét kapott, amelyet a maga sajátosan zamatos eredetiségében és ortografiájával lenyomtatunk:

Kelt Debreczenben, 1900. október 24.

Kérem, egy kérésem volna az első színész főnöktől kívánságom volna be avatkozni, ha be méltóztatna venni, nagy kedvem volna rá.

Mindezek után nem írok egyebet.

Tobák János.

Hatvan utcai csordás bolytár.

No hát, hova veszett a puszták romantikája? Vagy pedig a jó csordás bojtár a színházi kórusban éppen a — babáját kereste?

— **Elhunyt lelkész.** *Harsányi* Sándor, az orosházi ág. hitv. evang. egyházközség lelkésze, 68 éves korában, Orosházán meghalt. Temetése holnap lesz.

— **A nagy sikkasztót elfogták.** *Alvord*-ot, a new-yorki First National Bank pénztárosát, a ki 700,000 dollár elsikkasztása után megszökött, *Bostonban* elfogták. A derék yankee Európába akart menekülni, már csak a paritás kedvéért is, mivel az európai sikkasztók mind az ő hazájába szökdösnek, csak hogy az amerikai rendőrség, úgy látszik, szemfülesebb az európainál.

— **Egy követ balesete.** *Triesztből* jelentik, hogy az ottani orosz követ, *Meinikow* kormánytanácsos, tegnap kerékpárjáról oly szerencsétlenül zuhant le, hogy eszméletlenül terült el a földön. Allapota veszélyes.

— **A gyónás pecsétje alatt.** Sajátságos körülmények között került kézre a hesseni Fuldában egy 13 évvel ezeltől elkövetett gyilkosság tettese. Ezelőtt 13 évvel történt ugyanis,

hogy egy *Motz* Miklós nevű magánzó hirtelen eltűnt. A rendőrség megindította nyomozást, de hiába. Eredményre nem jutott, mig nem most megkerült a gyilkos. Egy *Hillebrand* nevű közműves ez, a ki most 41 éves és a ki tizenhárom év előtt felesége segítségével agyonütötte *Motz*ot, hogy elrabolhassa pénzét. A holttestet egy kutba dobták és ott rothadt el. Hogy mindez így történt, az onnan tudódott ki, hogy *Hillebrand* egyik szomszédja kihallgatta a gyilkos házaspár egy beszélgetését és ezt elmondta gyónató papjának, a ki azután azt tanácsolta neki, hogy tegyen jelentést a rendőrségnél. Az illető megfogadta a lelkész szavát és a rendőrség ennek következtében letartóztatta *Hillebrand*-ot meg a feleségét.

— **Póruj járt ismeremes.** A biblia mondja, hogy: nem jó az embernek egyedül lenni. Nem tudjuk, ismeri-e *Parenta* Maxa a bibliának ezt a passzusát, elég azonban annyi, hogy az ő szívében is tanyát ütött az a bizonyos érzélem, amit prózai nyelven szerelmenek szokás nevezni. Szeretett és viszontszeretett. *Bogsán* Jakab jómódu csákovai parasztagdánál szolgált. Szolgai minősége azonban nem akadályozta meg, hogy bele ne szeressen gazdájának *Mileva* nevű igen szép lányába. A leány viszont szerette s érzelmeit apja előtt sem titkolta el. Így tartott ez két esztendeig s a szerelmesek boldogsága nem ismert határt. Egyszer ezután az öreg *Bogsán* Jakab megunt a dolgot s kiadta a szörnyű parancsot, hogy véget kell szakítani a nagy szerelmenek, a további bizalmas turbékolásnak, mert bizony baj lesz. A szerelmesek ezután is csak találkoztak s ügyet se vetettek az öreg *Bogsán* szavára. A napokban is, egy szép holdvilágos este, a kert almafájához tamaskodva várta *Parenta* kedvesét. A csalogány ugyan nem csattogott, de a rövidesen bekövetkező boldogság érzete csordultig töltötte *Parenta* kebelét, amíg egyszerre az öreg *Bogsán* orozva úgy kollintotta fejbe az ábrándos ifjút egy vasvillával, hogy menten eszméletlenül rogyott össze. *Bogsán* csendőrok elfogták. A szerencsétlen szerelme csak nagy sokára sikerül életre hozni.

— **Százötven kereskedés lángokban.** Az *Evening Journal*-nak táviratozzák, hogy Amojban, az angol és az amerikai telep mellett, 150 üzlet égett le. Angol, orosz és japán tengerész katonák partra szálltak, hogy a tüzet eloltsák.

— **Óriási földrengés.** Carracasból jelenti egy sürgöny: Tegnap délelőtt iszonyu földrengés volt itt, a mely nagy kárt okozott. *Harmincz* ember életet vesztette, sokan megsérültek. A köztársaság elnöke, a ki úgy akart menekülni, hogy kiugrott az ablakon, lábát törte. Az ország belsejéből érkezett hírek szerint a tegnapi földrengést egészen az Andesekig érezték.

— **Alarczos rablók.** Debreczenből táviratozzák nekünk, hogy *Hidvéghy* Mihály földbirtokos tanyájára ma éjjel négy alarczos rabló tört be. A kutyák ugatására a tanyabeliek álmukból felverve, fegyverrel vették üldözőbe a rablókat, kik közül egyet megsebesítettek. A rendőrség a nyomozást megejtette, mindeddig azonban a rablók kézre nem kerültek.

— **Krüger Marseilleben.** *Krüger* elnök — mint *Párisból* telegrafálják — Európába érkezvén *Marseilleben* több napig fog időzni, hol a lakosság már nagyban készül fogadására. *Leyds* dr. az elnök üdvözlésére *Port-Saidba* utazik. *Marseilleből* az elnök Bernbe és innen Haagaba utazik.

— **Maga alá temette a föld.** Iglódon iszonyu halált szenvedett *Répánszky* József 21 éves közműves. A szerencsétlen ember egy csatorna munkálatnál foglalatzkodott, miközben a csatorna fala bedőlt és őt maga alá temette. A szerencsétlenség színhelyén a többi munkások gyorsan fogtak a munkához de már hasztalan volt minden fáradozás; míg a földet a csatornából kiemleheték, a szerencsétlen munkás ki-szenvedett.

— **Életunt leány.** *Sári* Mari 21 éves leány ma éjjel *Vörösmarthy*-utca 54 sz. a levő lakásán rézgálicz oldatot ivott. Eszméletlen állapot-

ban került a Rókus-kórházba. Tettet állítólag azért követto el, mert reménytelenül szeretett.

— **Racz Pali** híres zenekara holnap, szerdán este a Fehér Kereszt szálló téli kertjében változatos műsorral hécsuhangversenyt ad.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy **Révész Nándor** könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A cigányok bolondja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, október 30.

Egy darab párisi élet volt az, ami ma akták és perbeszédék formájában a kir. ítélőtábla első büntető tanácsa elé került. Még pedig a szajnaparti Babel életének az a része, mely pikáns anyaga a botránykrónikáknak.

Az éjjeli Páris mámoros jelenetei közt szövéddött az a furcsa viszony, melynek hőse egy vénülő grófnő, abból a fajtából, akik meghalnak, ha nem szeretnek és egy kalandor, abból a fajtából, akik pénzt kapnak, ha szeretnek. **De Ruim Pauline** grófnő és **Baky Gyula** néven ismerték a kettőt, abban a világban, ahol nem unatkoznak. A grófnő a cigányoknak volt bolondja és a barna fiuk közt keresett mindig barátot, Baky pedig azelőtt játékból élt.

A kalandkereső hölgy és Baky egy éjjeli kávéházban találkoztak és mikor az utóbbi észrevette, hogy a grófnő rögtön belebolondult, elhatározta, hogy kihasználja ezt a szenvedélyt. Elfogadta a grófnő meghívását, szerelmét és pénzét, melyet a hervadt szépség eleinte kínált, később pedig kérésre bőven adott barátjának, csak hogy hűségét ilyen módon biztosítsa.

Az ilyen viszonyok, természetesen, csak botrány lehetett a vége. A szép gavallér, könnyebb pénzszerzés céljából, rendszeresen kezdte a grófnőt koppasztani, mindenféle ürügyek alatt. Előkelő embernek, az udvarhoz bejáratosnak mondta magát, akinek nagy birtokai vannak Magyarországon. Segítő társai voltak **Lazarovics Mihály**, az elzüllött gavallér, **Offenheimer Jakab** ügynök, aki Oroszi néven szerepelt. A csinos társaság ügyesen játszott össze. Lazarovics hozta össze a grófnőt Bakyyal, Oroszi pedig azon a czimen, hogy budapesti detektív, tízezer frankot csalt ki a Bakyért remegő grófnőtől.

A szerelem vakká tette ezt az éltes aszszonyt és még akkor sem sejtett semmit, mikor Baky egy szép napon azt mondta, hogy Magyarországra kell utaznia, mert válópórt indított felesége ellen. Együttal pedig megvásárolja néhai **Erzsébet** királyné steinseei birtokát. A grófnő pénzt is adott az utra, melyről azonban barátja nem tért vissza. Egy darabig levelek érkeztek tőle még, melyben örök szerelmet, hűséget fogad, de később a levelek is elmaradtak, Baky sem tért vissza és vele együtt az a 75000 frank sem, amit a grófnő Bakynak ajándékozott és kölcsönzött.

Csak most nyitak fel a megcsalt asszony szemei. Futott a rendőrségre, amely in contumaciam el is ítélte Bakyt 3 évi fogházra és 100 frank pénzbüntetésre, család miatt. Baky azonban nem kerülhette el sorsát, mert a grófnő panaszára Budapesten letartóztatták. De a pénz már nem volt sehoh. Baky vagy eltűntette, vagy már elköltötte.

A budapesti büntető törvényszék család miatt két évi börtönre és 67.300 korona kártérítés fizetésére ítélte Baky Gyulát. A vádhatóság és a védő felebbezése folytán az ügy a kir. ítélőtábla elé került, mely ma nyilvános főtárgyaláson foglalkozott vele, **Sárhány József** táblai alelnök elnöklése alatt. Azaz hogy csak a

neve volt nyilvános a tárgyalásnak, mert a pikáns részletek miatt a tanács zárt ülést rendelt el. Bakyt dr. **Edvi-Ilés Károly** védte, míg a vádhatóságot dr. **Fittler Bálint** főügyész-helyettes képviselte. Baky, mint hallgató, maga is jelen volt a tárgyaláson, melyet csak bizalmi férfiak hallgathattak végig.

A védő azzal érvelt, hogy a magánpanaszos a törvényes három hónapon túl tette meg panaszát a francia konzulátus utján a magyar bíróságnál. A francia bíróságnál ugyan idejében tették meg a följelentést, de ez nem vehető tekintetbe. A tábla azonban nem adott e kifogásnak helyet és szintén elítélte Bakyt, még pedig 2 és fél évi fogházra, 600 korona pénzbüntetésre és a kár-összeg megtérítésére. A kir. ügyész és a magánpanaszost képviselő dr. **Brüll Ignác** ügyvéd megnyugodtak az ítéletben, a védő azonban felebbezett.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az oratórium-egyesület** holnap, szerdán este 8 órakor énekpróbát tart, melyre az összes tagok tisztelettel meghívotnak. Az elnökség.

(*) **Uj pinczér asztaltársaság.** Az aradi pinczerek tegnapi értekezletükön elhatározták hogy a Vendégszeretet-asztaltársaságot, melynek létezése a pinczér-kongresszus után megszűnt újra alakítják. Az új asztaltársaság az aradi pinczerek asztaltársasága nevével viseli s célja az Aradon felállítandó pinczér-szakkiskola, a pinczér nyugdíj-egyesület és az elszegényedett szaktársak segélyre szoruló gyermekeinek gyámolítása. Az asztaltársaság határozatilag kimondta, hogy a neti üléseken csak a magyar nyelvet használja s a német nyelv használata büntetéssel jár. Az asztaltársaság hetenkint hétfőn tart összejövetelt **Gömörnyé** vendéglőjében. Ajánlatos dolog, hogy a szép célú asztaltársaságnak az összes pinczér alkalmazottak tagjai legyenek.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **A megsértett Polónyi.** Kellemetlen tartalmu levelet kapott ez év május első napján **Polónyi Géza** ügyvéd orsz. képviselő **Latinovics Ernő** volt orsz. képviselőtől. Egy peres ügyből kifolyólag intézte Latinovics a sértő tartalmu levelet Polónyihoz. Ennek a levélnek utolsó mondata így hangzott:

Ellenkező esetben kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ön rágalmozási szándékkal szeret valótlankokat állítani.

Polónyi ezért becsületsértés vétsége czimén jelentette fel Latinovics Ernőt. Ma tárgyalta ezt az ügyet **Nagel** büntető aljárásbíró. A tárgyaláson a panaszos **Falussy Árpád** dr. ügyvéddel jelent meg, Latinovics Ernőt **Enessey Pál** dr. ügyvéd védte. A bíró kérdésére Latinovics beismerte, hogy ő írta a levelet, s csak arra kérte a bírót, hogy mellőzve a bizonyítást, ítéletet hozzon. Falussy dr. vádja után a bíró Latinovicsot becsületsértésért 50 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítelt megnyugodott s így az ítélet jogerőssé vált.

NAPIREND.

Október 31. Szerda. Róm. kath. naptár: Farkas. — Protestáns naptár: Farkas. — Görög-keleti naptár (október 18.): Lukács. — A nap kél 6 óra 28 perczkor, nyugszik 4 óra 26 perczkor. — A hold kél 0 óra 48 perczkor, nyugszik 11 óra 20 perczkor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 766.4 milliméter, délután 2 órakor 764.8 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 4.9, délután 2 órakor C° + 11.7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor D. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, hőemelkedés, helyenként csapadék.

Szabadságharozl emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belső-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Reklímuzeum helyisége melletti ülésterem.

November 3. A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

November 4. Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola ifjusági segélyző-egyesületének választmányi ülése déli 12 órakor.

November 8. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

November 10. Az aradhegyvidéki turista-egyesület társas estélye 9 órakor (Vass étterem.) — A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

November 12. Körörvosválasztás M.-Radnán,

November 17. A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

November 24. A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 1. A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 8. A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, október 30.

Az őszi mezei munkákra jó időjárás van. A kellemes nappalokat bár hűvös éjjelek követik, még sem esik a hőmérő R+3—4^o-nál lejjebb.

Az üzlet nyugodt.

A mai hetipiaczon sürgös kínálattal szemben, malmok tartózkodók. 10—20 fillérrel olcsóbb árak alakulása mellett elkelt 4000 métermázsza buza, 1000—1200 métermázsza tengeri.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.50—6.60.

Közép minőségű buza 6.20—6.30.

Uj tengeri 4.00—4.10.

Rozs névleges jegyzés 5.80—5.90.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.40.

Zab névleges jegyzés 4.50—4.60.

Az irányzat lanyhább.

— **Birtokcsere.** Boros Mihály és neje eladják

az aradi 6448 sz. tjkvben felvett ingatlant 675 koronáért **Hekl Keresztély** és nejenek. — **Muszkas János** eladja az aradi 2266 sz. tjkvben felvett **Illés** utcza 89 sz. a. ingatlant 2800 koronáért **Matusz Imrének**. — **Dogyán János** eladja az aradi 5857 sz. tjkvben felvett ingatlant **Lucsán Fodornak** 1120 koronáért. — **Muntyán György** és neje eladják az aradi 1621 sz. tjkvben felvett **Demeter-utcza 121 sz.** beltelkes házat **Nadra István** és nejenek 1200 koronáért. — **Halik Pál** eladja az aradi 2826 sz. tjkvben felvett ingatlant **Kis István** és nejenek 1600 koronáért.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 30.

Délitőzsde. Buzakínálattal jó, vételkédv mérsékelt. Nyugodt időjárás mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, változatlan árakon. Időjárás eső után kiderült.

Zárul 12 órakor:

| | |
|-----------------------|-----------|
| Buza októberre | 7.75—7.76 |
| Buza 1901. áprilásra | 7.75—7.76 |
| Rozs októberre | 7.24—7.25 |
| Rozs 1901. áprilásra | 7.24—7.25 |
| Zab októberre | 5.57—5.58 |
| Zab 1901. áprilásra | 5.57—5.58 |
| Tengeri októberre | 5.02—5.04 |
| Tengeri 1901. májusra | 5.02—5.04 |
| Repce októberre | 13.10— |

Zárul 3 órakor:

| | |
|-----------------------|-----------|
| Buza októberre | 7.73—7.74 |
| Buza 1901. áprilásra | 7.73—7.74 |
| Rozs októberre | 7.23—7.24 |
| Rozs 1901. áprilásra | 7.23—7.24 |
| Zab októberre | 5.55—5.56 |
| Zab 1901. áprilásra | 5.55—5.56 |
| Tengeri októberre | 5.04—5.05 |
| Tengeri 1901. májusra | 5.04—5.05 |
| Repce októberre | 13.10— |

Zárul 5 órakor:

| | |
|-------------------------------------|--------|
| Osztrák hitelrészvény | 652.— |
| Magyar hitelrészvény | 650.50 |
| Leszámitóbank részvény | 424.— |
| Rima-Murányi vasmű részvény | 496.— |
| Osztrák-magyar államvasúti részvény | 656.50 |
| Közuti vasut | 590.— |
| Városi villamos vasut részvény | 276.— |

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. október 30.

| | |
|--|--------|
| Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀ | 94.80 |
| Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀ | 90.05 |
| Magyar arany 4 ¹ / ₂ ‰ | 99.50 |
| Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ‰ | 98.— |
| Magyar keleti vasút | 96.50 |
| Magyar földtehermentesítési kötvény | 92.— |
| Magyar italmegváltási kötvény | 98.25 |
| Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény | 92.50 |
| Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön | 163.50 |
| Tiszaszábályozási és szegedi kölcsön | 138.50 |
| Osztrák papírjárdék | 96.65 |
| Osztrák járdék ezüst | 96.65 |
| Osztrák járdék arany | 95.— |
| Koronajárdék | 97.50 |
| 1860-iki államsorsjegyek | 131.50 |
| Osztrák-magyar bankrészvény | 1690.— |
| Magyar hitelbank részvény | 850.50 |
| Osztrák hitelintézet részvény | 652.50 |
| Osztrák-magyar államvasút | 656.75 |
| 20 frankos arany (Napoleonkor) | 19.23 |
| Német birodalmi marka | 117.65 |
| London | 240.65 |
| Páris | 95.90 |

REGENY-CSARNOK.

A kétlekű ember.

— Regény. —

Irtta: Groller Balduin.

Az Aradi Közlönynek fordította:

Radó Izó.

[15]

(Folytatás.)

— Hát okvetlen kell valamit elkövetni?
— Igenis, kell, Scarpi ur. Hiszen tudom: hiába vergődök a becsület utján. Mert hirtelen ragadna meg a vágy és akkor kész a szeencsétlenség, mivel nem fontoltam azt meg előre. Látja kérem, ez a különbség Schmidt Ferencz között, kiről az elébb meséltem és közöttem. O mindig munkára les. Szeretné, ha minden nap lopni lehetne. „Az üzlettel törődni kell — mondja ő — szorgalmasnak kell lenni, igen!” Ez mind oktan szószátyárkodás. Én azért akarok lopni, hogy becsületes ember lehessenek. Még csak egyszer, de akkor oly alaposan, hogy az egész életre elég legyen. Akkor aztán szívesen tenék kísérletet a becsülettel és talán sikerülne is.

— Az természetesen okosabb dolog. Egy csapással az egész életre biztosítva lenni, az helyes.

— Én is ezt mondom. Schmidt csirkefogót, zsebtolvajt akarna belőlem nelvelni, de abból semmi sem lesz. Oly éhes ember nem vagyok. Csak egy alkalomra várok, mely nagy urra tehet.

— Aztán hogy gondolkozik maga arról az egy alkalomról?

— Hát csak úgy, hogy ötven vagy hatvan ezer forintot hozna a konyhára. Ha jól megy, hát harmincz esztendőcském csak volna még ez életből. Evi kétezer forinttal nagy ur vagyok és ha akarja, becsületes ember is.

— Ön boldog ember, Lőrincz szolt Scarpi mélyen felsőhajtva. — Nekem tizszeresére lenne szükségem, hogy megelégedett és nagy ur lehessenek.

— Az sem lehetetlen dolog, — válaszolá Lőrincz nagy nyugalommal — a feladat csak nagyobb, de azért megfejtethető. Majd gondolkozom róla. Egyet azonban kijelenthetek: pénznek kell annak lenni, készpénznek. Más egyéb nem fizeti ki magát és csak vesződséggel jár. Még most is a zseben hordozom azt a két aranyrudat és nem merem értékesíteni. Az a sok kérdezősködés zavarba hozhatja az embert.

Es ezzel odanyújtotta Scarpinak a két aranyrudat, aki nagy tisztelettel — mint az ilyen dolgok alapos ösmerője — szemlélte a kezében levő kincset.

— Ezt értékesíthetem, ha akarja — mondotta Scarpi rövid gondolkodás után. A cs. és kir. éremhivatalban megveszik ezt. A hivatalnokok ott jól ösmernek engem; nem lesz tehát föltűnő és engem nem fognak sokat kérdezgetni; ha azt mondom, hogy egy ösmerősöm számára teszem — rendben van a dolog. Ott naponta vásárolnak ilyen aranyrudakat.

— Sok pénz van ott együtt, ugy-e?

— Elegendő arra, Lőrincz, hogy világéletünkre biztosítva legyünk.

— Nem lehetne itt, ügyesen, éjnek idején azt az egy alkalmat megkoczkáztatni? Scarpi nevetett.

— Nem Lőrincz, azt nem tehetjük. Es akkor ismét csak aranyunk lenne, melyet értékesítenünk kellene. Es az, amint tudja, nagy vesződséggel jár. A legrealisabb a készpénz, mint maga is mondotta.

— Az igaz, de ha annyi arany áll rendelkezésünkre, készíthetünk hamis aranypénzt. Arra nem jönne rá senki. Egy művész, mint ön, biztosan ért ehhez is és aztán a gorombáb munkában én is segítenék.

— Ez mind agyrém, Lőrincz. Az a művész még nem született meg, aki a cs. és kir. éremhivatalba betörve, megszedje magát és úgy el-tűnjék, hogy rá ne akadjanak.

— Minden attól függ, hogyan csinálják. — Nem, nem, Lőrincz, mindez esztelen-ség. Én az aranyat eladom, és maga meg verje ki a fejéből e bolond gondolatokat.

— Ahogy gondolja, Scarpi ur. Hiszen én is csak úgy mondtam ezt. Mert utóvégre gondolni mindenre kell.

— De mást mondok, Lőrincz — szolt Scarpi. Nem csodálkozhatom eléggé elővigyázatlanságán, melylyel mind e dolgokat előttem föl-tárja.

— Én nem vagyok elővigyázatlan Scarpi ur — válaszolta Lőrincz nagy nyugalommal.

— De az vagy! Mit csinálsz hát, ha én az aranyruddal a rendőrségre megyek és a jó fogásra figyelmüket föl-hívom. Hiszen még ma elfognak.

— Azt te nem teszed, fiacskám — mondotta Lőrincz megdöbbenő nyugalommal. Magunkfajta ember nagyon hamar megérzi, hogy kivel beszélhet nyíltan és kivel nem. Hiszen te az én osztályomhoz tartozol!

Scarpi hangos nevetésben tört ki. Bensőleg örült, hogy mily kitűnő fogást tett Lőrinczen, és elhatározta, hogy nem csak hatalmas testét, hanem lelkét is tanulmány tárgyává teszi. Ugy tünt előtte, hogy ez embertől egy egész világ választja el őt. Mintha teljesen más régiókba tekintett volna, ha ez ember lelkében olvasott. Éppen ebben a pontban volt ő a gyönygebb fél Lőrinczczel szemben. Mert ez fölötte állt és teljesen átlátta őt, mint egy kártyajátékos az ellenfelét, kinek kártyájába tekintett.

Természetesen esze hamar átlátta, hogy Scarpi az ő osztályához tartozik és így ritka bizalommal közeledett Scarpi felé, akitől sokat remélt.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 30. —

Fehér Kereszt szálloda. Jurich Károly körjegyző Káransebes. — Zinner Gyula utazó Bécs. — Weisz Adolf utazó Budapest. — Ribicka József utazó Ausig. — Bratter Sándor utazó Bécs. — Bruhfild Emil utazó Budapest. — Rosenblath Emil utazó Bécs. — Rosenthal Rezsó utazó Budapest. — Löwinger Gyula utazó Bécs. — Kovács Félix utazó Bécs. — Bruder Ottó kereskedő M.-Oravicza. — Sugár Rezsó utazó Bécs. — Kovács utazó Budapest. — Abeles Mór utazó Budapest. — Heller Sándor kereskedő Bécs. — Rosenbaum Márkus utazó Budapest. — Loneque János utazó Páris. — Tausig Mór kereskedő Szeged. — Klinger I. kereskedő Szeged. — Krausz József utazó Bécs. — Rosenzweig Henrik utazó Budapest.

Központi Szálloda. Gróf Pálffy Reiner husz. főhadnagy Szombathely. — Keresztes Lajos jegyző Barakony. — Dénes András kereskedő Battonya. — Dr. Dénes Jakab ügyvéd Buttyin. — Deutsch Vilmos kereskedő Gurahoncz. — Mileh Oszkár kereskedő Budapest. — Faragó Jenő hírlapíró Budapest. — Faludy Sándor bankhiv. Budapest. — Weilinger Rudolf utazó Hanau. — Grossman Emil utazó Budapest. — Pollák Alfréd utazó Bécs. — Glück Henrik kereskedő Budapest.

Nádor szálloda. Wittich Sándor főszolgabíró Káransebes. — Moldován Simon kereskedő N.-Halmagy. — Kiss Lajos ügyvéd Vinga. — Kiss József kereskedő Budapest. — Rámer József kereskedő Kunagota. — Várady Kálmán kir. táblai bíró neje Elek. Roth György vállalkozó Brád. — Letrodisz Kálmán kereskedő Budapest. — Nagy Dezsó uradalmi intéző Kolozsvar. — Ebenfa Márton földbirtokos Budapest. — Dr. Galambos Ignátz ügyvéd Makó. — Dr. Horváth Jenő ügyvéd Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

| ARADRÓL | ARADRA |
|-----------------------------|--------------------------------|
| Budapest felé indul: | Budapest felől érkezik: |
| Nagyváradra reggel 5.10 | Személyvonat reggel 6.05 |
| Gyorsvonat reggel 8.18 | Személysz. tv. reggel 9.10 |
| Személyvonat d. e. 11.20 | Gyorsvonat délelőtt 11.51 |
| Személysz. tv. d. u. 3.56 | Személyvonat d. u. 3.55 |
| Gyorsvonat délután 4.21 | Gyorsvonat este 7.11 |
| Személyvonat este 9.35 | Szm. Szolnokról este 8.48 |
| Erdély felé: | Erdély felől: |
| Személyvonat reggel 6.35 | Soborsinról reggel 6.59 |
| Gyorsvonat délután 12.11 | Személyvonat d. e. 10.50 |
| Soborsin délután 2.04 | Radnáról délután 2.36 |
| Személyvonat d. u. 4.30 | Gyorsvonat délután 4.06 |
| Radnáról este 6.35 | Személyvonat este 8.57 |
| Gyorsvonat este — | Gyorsvonat délelőtt 8.23 |
| Temesvár felé: | Temesvár felől: |
| Személyvonat reggel 6:20 | Vegyesvonat d. e. 10.43 |
| Személyvonat d. e. 11.56 | Személyvonat d. u. 3.44 |
| Vegyesvonat délután 5.— | Személyvonat éjjel 10.55 |
| Szeged felé: | Szeged felől: |
| Vegyesvonat reggel 6.45 | Személyvonat reggel 8.53 |
| Személyvonat d. u. 4.25 | Vegyesvonat este 6.50 |
| Brád felé: | Brád felől: |
| Személyvonat reggel 6.25 | Borosbesről szv. r. 8.03 |
| Vegyesvonat d. u. 12.06 | Vegyesvonat d. e. 11.— |
| Borosbesig szv. du. 5.20 | Személyvonat este 7.— |

Városi színház.

Bérlet 33. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1900. évi október hó 31-én.

A családi örömk.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtta: Maurice Henevine. Fordította: Góth Sándor.

S Z E M É L Y E K:

| | |
|-----------------------------|----------------------------|
| Thibaudiere . Mezei Péter. | Theodele . . . Rubos A. |
| Terilluc báró Bács Károly. | Anette . . . Turchányi O. |
| Adrien . . . László Gy. | Thibaudierené Bácsné. |
| Cericourt gróf Hegyessi Gy. | Pinteu Angele Angyal Ilka. |

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Lakásváltozás.

Tisztelt betegeim tudomására hozom, hogy

november 1-től

Zrinyi-utca 3. szám alatt lakom.

Orvosi-intézetem is ugyanott lesz.

Intézet nyitva: Reggel 6-tól este 7 óráig.

Rendelő óra: D. e. 8-9.

D. u. 2-4.

Telefon: 270.

Dr. Hecht.

A n. é. közönség figyelmébe!

Tudomására hozom ez alkalommal igen tisztelt vevőimnek, hogy az eddig Andrássy-tér 15. sz. a. fennállott

liszt-, só- és termény-üzletemet

beszünttettem és azt a

Fő-ut 24-ik sz. a. házamba

helyeztem át.

A nagyérdemű vevőközönségnek irányomban eddigelé tanúsított pártfogását, amiért ezuttal köszönetemet nyilvánítom, továbbra is kérem.

Goldschmiedt Mihály
aradi czég.

A legnagyobb vidéki napilap most az

ARADI KÖZLÖNY

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot. Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-,
Torontál- és Hunyad-megyékben már

a kora reggeli órákban

== hírül viszi mindazt, amit a budapesti lapokból csak délután olvashat e vidék közönsége. ==

Az ARADI KÖZLÖNY

megjelenik naponta **12—14** oldalon, vasárnap **24** oldalon.

Előfizetők kedvezményei:

Minden előfizető értékes és diszes könyvajándékot kap karácsony napjára.

Minden előfizető ingyen kapja vasárnaponként az „**Ország Világ**” című képes hetilapot, ha kezelési és postaköltség fejében negyedévenként 75 krt beküld az Aradi Közlöny kiadóhivatalának.

Gyűjtők kedvezményei:

Aki az Aradi Közlönynek 1 negyedéves előfizetőt szerez : ingyen és bérmentve kapja meg **Murai Károly** pompás adomagyűjteményét.

Aki az Aradi Közlönynek 3 előfizetőt gyűjt : ingyen és bérmentve kapja meg **Bar-tók Lajos** „**Téli Regék**” című diszművét, melynek bolti ára 30 korona.

Aki az Aradi Közlönynek 5 előfizetőt gyűjt : ingyen és bérmentve kapja meg **Mik-száth Kálmán** „**Jó palóczok**” című nagyszerű diszmunkáját, melynek bolti ára 50 korona.

November elsején két óra belépő előfizetőknek, ha az előfizetési összeget októberben beküldik : a lap a beküldés napjától novemberig ingyen jár. — Előfizetési ár nov.—decz. végéig helyben 4 korona, vidékre 4 kor. 80 fill.

Beküldött czimekre tiz napig küld mutatványszámokat

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Ékszerárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételek által a legjutányosabb árban kaphatók: 2983

Ugyanitt arany, ezüstneműek és
ZÁLOGJEGYEK
 legmagasabb árban megvételnek
DEUTSCH IZIDOR

éras, ékszerész Templom-u. Minorita-palota.

780—1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság V. 1594—1900. számú végzése által Holitzer J. szászvárosi cég végrehajtató javára, Oláh Sándor aradi lakos ellen 150 kor. hátr. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával Szászvároson bíróilag lefoglalt és 971 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Lövész-u. 4/a leendő eszközlésére 1900. évi október hó 31-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törvények 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi október hó 17. napján.

Györffy Arnold,
 kir. bír. végrehajtó.
 (Lakik: Vörösmarty u. 3.)

3000

Magyar királyi államvasutak
 Üzletvezetőség Kolozsvártt.

24940/900. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége 1901. január 1-től, 1903. december 31-ig nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnokai és hivatalnok-gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Ezen egyenruha darabok a következők.

1. Nyári zubbony.
2. Tavasz és őszi zubbony.
3. Téli zubbony.
4. Nyári nadrág, sötétkéesszürke vagy drapp színű posztóból.
5. Tavasz és őszi nadrág.
6. Téli nadrág.
7. Tavasz és őszi felöltő.
8. Téli felöltő.
9. Nyári sapka.
10. Nyakravaló.
11. Keztyű.
12. karkötő.
13. Rangjelzők.

Az 1-8. tét. alatt felemlített ruha-

darabok készítéséhez szükséges felső kelmék bármely belföldi posztógyárosnál szerezhető be.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerezhető az alulírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítésére iránt”
 1900. évi október 31-ike déli 12 óráig, az alulírott üzletvezetőséghöz benyújtandók, vagy posta útján beküldendők, hová is bánatpénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy értékpapirokban 1900. évi október hó 30-án déli 12 óráig beküldendő.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlott egységárra szabadon választhasson.

Kolozsvárt, 1900. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymat nem díjazatik.)

Gyakornok

felvétetik
 fizetéssel

egy

Szállítási és Bizományi
 üzletben.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 2907

5294/1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Dénes Jakab buttyini lakos és az aradi Victoria takarékos és hitelintézet javára a kiknek csatlakozása ezennel kimondatik Papp Áron hodosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 140 korona, 450 frt és 50 frt tőke követelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbíróság területén fekvő és a Hodos községi 5. sz. telekjzőkönyvben A. I. (23. 24.) 298. 580. 666. 737. hrzi sz. a. foglalt ingatlan 1008 koronában megállapított kikiáltási árban az 1900. évi november hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Hodos község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron alul ígértet nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 100 kor. 8 fillért készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt át-
 szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletekben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsolatában az 1881. évi december 6-án 39425. igazságügyminiszteri sz. alatt kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál és Hodos, Kujed és Buttyin község előljáróságánál megtekinthetők.

Borosjenőn, 1900. évi augusztus 8-ik napján. Kir. jbiróság mint tkvi hatósága.

Kir. járásbíró szabadságon:

Bedő,
 kir. albiró.

2909

Brády-Mária-Czelli
gyomorcsseppek

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírneves házi- és étvágytalanságnál, gyomorgyöngéségnél, kellemetlen szaga lélektelenségénél, vérszegénységénél, izony és hányingereknél, gyomorgöröcséknél, székkenyedetéseknél és szorulásoknál.

Ugyis főtájasoknál, a gyomor tulterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségeknek a **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsseppek** sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuszkodik. Egy közörséges palack ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palack ára 70 kr.

A vásárlásnál határozottan **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsseppek** kérjünk és arra figyeljünk, hogy fenti védjegy és aláírás, valamint arra, hogy a régi hírneves **valódi Brády-féle gyomorcsseppek**, melynek üvege 40 kr., dupla üvege 70 kr-ba kerül, kapjuk; míg az utánzatok, hamisítványok és értéktelen csseppek olcsóbb áron, 35 kr-ért adatnak el.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyhoz”
 Bécs, I. Felschmarkt 1.

Főraktár: Török József gyógyszer-tára Budapest, VI., Király-utca 12.
 Továbbá az összes gyógyszer-tárakban. 234

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, miszerint a

Salacz-utczai „KIS PIPA” vendéglőmben

f. évi november hó 1-étől

a pilseni polgári sörfőzde alap. 1842-ben

világhírű

„pilseni ősforrás”

nevezetű söröit mértem ki.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, nem mulaszthatom el megjegyezni, hogy nemcsak ezen **világhírű és páratlan minőségű** tisztán és szakszerűen kezelt sörrel, hanem **kitűnő boraimmal**, valamint kifogástalan **magyar konyhával** is oda fogok törekedni, hogy a nagyérdemű közönség meglegedését megnyerjem.

Miért is nagybecsült támogatásért esedezem. 86

Teljes tisztelettel

Szabó Kálmán,

vendéglős.

== Tojás és == szárnyasokban

ki

szállithat hetenkint
 == postacsomagokban
 friss árút?

Russmann és Társa

Aachen, Rheinland. 488

1737—1900. pm.

Felhívás.

Azon kellő értelmiséggel bíró egyéneket, a kik a foganatosítandó népszámlálásnál számláló biztosokul, az egyes számláló kerületekre megállapítandó 3—6 koronáig terjedő napidij mellett alkalmaztatni kívánnak, felhívom, hogy ez iránt hivatalomban a f. évi november hó 4-ig írásban jelentkezzenek.

Arad, 1900. évi okt. hó 28-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.